RADIO FREE EUROPE
EAST EUROPE RESEARCH & ANALYSIS

CZECHOSLOVAK UNIT

PŘEHLED TISKU

Číslo: 334 (XI.) Datum: 8.11.1968

OBSAH

JIHOČESKÁ PRAVDA č. 208 - 30. SRPNA 1968 str. 2

JIHOČESKÁ PRAVDA č. 209 - 31. SRPNA 1968 str. 13

JIHOČESKÁ PRAVDA č. 210 - 2. ZÁŘÍ 1968 (Výňatky) str. 19

JIHOČESKÁ PRAVDA č. 211 - 3. ZÁŘÍ 1968 (Výňatky) str. 24

NOVÁ SVOBODA č. 212 - 3. ZÁŘÍ 1968 (Výňatky) str. 28

2

PROLETÁŘI VŠECH ZEMÍ - SPOJTE SE!

Jihočeská PRAVDA

ORGÁN JIHOČESKÉHO KRAJSKÉHO VÝBORU KSČ

PÁTEK 30. SRPNA 1968 | ČÍSLO 208 — ROČNÍK XXIV | CENA 40 HAL.

JIHOČESKÁ PRAVDA – 30. SRPNA 1968

Čtyřstránkové vydání obvyklého novinového formátu.

Strana první:

Otištěny výňatky z projevy předsedy vlády O. Černíka, rozkaz presidenta republiky a tyto další články:

Sjednoťme své úsilí

Obracíme se na všechny národní výbory v Jihočeském kraji, na jejich poslance, i na všechny občany. Podpořte všichni svou prací, moudrostí a rozvahou, kterou jste až dosud v takové míře projevovali, státní a stranické orgány v čele se soudruhem Svobodou, Dubčekem, Smrkovským a Černíkem. Prokažte celým svým postojem, respektováním a aktivním prováděním pokynů státních orgánů, že jsme schopni sami, vlastními silami zabezpečit klid a pořádek, čelit všem provokačním a neuváženým akcím, které by mohly mít nedozírné následky.

Vyslovujeme obdiv a dík vlasteneckému uvědomění našich občanů, zejména mládeži, a jsme přesvědčeni, že i nadále v této dějinné zkoušce čestně obstojíte. Obracíme se na vás s požadavkem, abyste pomáhali zabezpečovat normalizaci života na všech úsecích, dbali o nerušený chod zásobování, dopravy, zdravotnictví i jiných služeb.

Podporujte všude tam, kde toho výroba vyžaduje, organizování mimořádných sobotních Dubčekových směn, jež budou nejlepším výrazem podpory našich stranických a ústavních orgánů. Pomáhejte sklízet letošní bohatou úrodu obilí a brambor. Sjednoťte všichni v těchto těžkých chvílích své úsilí k podpoře soudruhů Svobody, Dubčeka, Černíka, Smrkovského, neboť mají naši plnou důvěru a svou prací prokázali, že jsou za naší podpory stále připraveni jít poslednovou cestou, jejímž výrazem je akční program Komunistické strany Československa.

Prohlášení pléna JKNV v Č. Budějovicích, které přednesl předseda JKNV JINDŘICH KOUBA

Noc z 27. a 28. srpna 1968

Hlídka Veřejné bezpečnosti vyjela toho večera z Českobudějovické třídy Míru jako obvykle. Předpokládala jsem, že se po silnicích budou posunovat obrněné vozy a tanky, v ulicích budou postávat lidé jako v minulých nocích, ale tenhle úsek byl úplně mrtvý. Byla to úplně mrtvá noc, tichá a nehybná, jakoby ptačí.

Na domech prosvitaly zbytky hesel, která byla napsána v uplynulých horečných dnech, na silnici ležely nepovšimnuté letáky s provoláním 160 000 a 10, v kterých se chybnou češtinou mluvilo o tom, že kontrarevolucionáři zákeřnou ranou do zad zabili 10 sovětských vojáků, kteří nás prý přišli ochránit.

Z rozhlasu pomalu odtékala vážná hudba, která nutila slzy do očí, sem tam proskakovaly ze stanice Vltava nepěkné fráze o našem ohrožení imperialismem.

Byla to mrtvá noc nejen ve městě, ale i na silnici mezi lesem, ve kterém jsme mohli tušit obrněné vozy, tanky a vojáky na stráži, připravené potlačit okamžitě jakýkoliv odpor.

Byla to mrtvá, ptačí noc, ve které se na spáleništi víry pokoušeli lidé zapálit novou jiskřičku naděje. St.

V posledních dnech vycházela jihočeská pravda na nezvyklém papíru, nezvyklým tiskem, bez obrázků, v omezeném nákladu. Bylo to ve dnech, kdy právě zájem o noviny byl petinásobný. V mimořádných dnech nedostávali naše noviny právě ti, kteří je léta pravidelně odebírali — naši předplatitelé. Omlouváme se jim za to, ale nebylo to zaviněno námi. V lidských silách nebylo ostatně možno zařídit více věcí.

Dnes tedy opět tiskneme ve své tiskárně. To však neznamená, že pracujeme už v normálních podmínkách. Nejdou nám stále ještě dálnopisy, nedostáváme zpravodajství Československé tiskové kanceláře, ztratili jsme kontakt s řadou dopisovatelů, nedochází nám od vás ani pošta.

Vycházíme v duchu úvodníku našeho včerejšího čísla: „Dokud ruku pero drží a hlava je jasná." Protože jste ho nemohli všichni číst, opakujeme jeho hlavní myšlenky, neboť je to naše prohlášení i pro dny příští:

„Tyto dny prověřují každého z nás. Ještě včera jsme byli ochotni jít za Dubčekem a Svobodou do ohně. Dnes se na nás chce mnohem víc. Podpořit je ve chvílích, kdy se ozývají i slova o kapitulantství. Nevěřit jim, Dubčekovi a Svobodovi, by znamenalo nevěřit sami sobě. Nemáme komu jinému věřit.

Po zralé, chladné úvaze se stavíme jako většina národa, za naše legální představitele státu a strany. Ne proto, že nám už nic jiného nezbývá, ale proto, že malověrnost je horší než zrada.

Podepsali jsme se v minulých dnech pod prohlášení, že nebudeme jiní, než jsme byli v uplynulých dnech, že nebudeme psát tak, abychom se styděli podívat svým čtenářům do očí. Na tom i dnes trváme. Snad v příštích dnech budeme ve svých projevech omezeni. To dnes ještě plně nemůžeme posoudit. O některých věcech nebudeme moci po určitý čas psát vůbec. To snad pochopíte. Ale víme, že byste nám nikdy neodpustili, kdybychom psali něco, co je proti našemu smýšlení, proti citům, které byly pošlapány, proti našemu i vašemu přesvědčení.

Věřte, že celý kolektiv redakce Jihočeské pravdy je té zásady, že dokud může udržet pero a mít jasnou hlavu, nezklame.

Strana druhá:

Kromě pokračování projevy předsedy vlády z první strany tyto články:

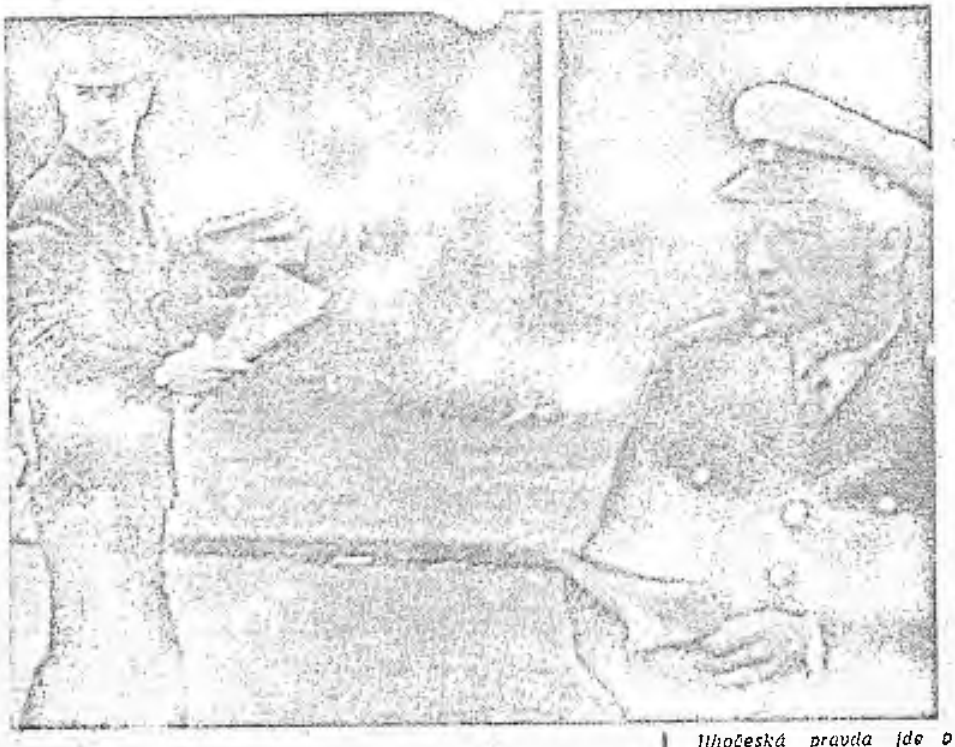

Jihočeská pravda jde o těchto dnech z ruky do ruky.
Foto František Hešík

TELEGRAFICKY

z našich okresů

ŠUMAVA — Po uveřejnění komuniké z moskevského jednání se začínají hromadit rezoluce. Mají jednoznačný ráz.

Zaměstnanci ZVVZ Prachatice píší: Komuniké necitlivě a dogmaticky reaguje na vzniklou situaci, hrubě uráží cítý a právní postavení naší země. Bylo zřejmě našimi představiteli přijato pod nátlakem. Podepsáno je 285 zaměstnanců.

Pedagogická škola Prachatice: Jsme si plně vědomi, že moskevské jednání probíhalo ve stínu tanků a samopalů. Požadujeme náhradu všech hmotných škod způsobených na území našeho státu. Životy našich občanů již nahradit nelze.

Podobné hlasy přišly ze Šumavanu Vimperk, od vojáků útvaru 3570 a 18 rezolucí z Volar.

★

PÍSEK — V okrese zbývá sklidit 3000 hektarů. Zemědělská závody si vzájemně pomáhají při dokončování žní. JZD Kuřeř pomůže Branicím, pomoc kombajny nabízí JZD Ražice a Čížová. K urychlení sklizně se nabízejí horníci z uranových dolů a vzduchotechnici z Milevska.

★

Č. BUDĚJOVICE — 1260 pracujících OSP odeslalo ÚV KSČ dopis, v němž se mj. říká: Jsme si vědomi, že nejúčinněji podpoříme naši stranu, zákonnou vládu a ostatní zákonné orgány tím, že budeme usilovně pokračovat v tolik potřebné stavbařské práci, což je jednoznačnou a nejlepší odpovědí na všechno dosavadní úsilí našich čelných politických i ústavních činitelů. —

Pracující závodu 06 Jihočeské Fruty se ve své rezoluci rozhodně vyjadřují pro okamžitý odchod cizích jednotek z našeho území, plně se staví za závěry 14. mimořádného sjezdu KSČ a nově zvoleného ÚV KSČ v čele se s. Dubčekem.

Členové ZO KSČ Pozemních staveb, závodu Stavomontáže ve svém stanovisku odsuzují komuniké: „Způsobilo v našich řadách velké zklamání, urážlí naše city a právní postavení lidu naší země a jsme přesvědčeni, že nám bylo vnuceno mocenskou silou."

★

HLUBOKÁ n. VLT. — Práce na školním zemědělském podniku obsazení nepozdržela. Škody jsou hlášeny jen v těch případech, kdy tanky vjely do porostů. Jedná se většinou o louky v okolí Týna. Dokončení žní ohrožuje nepříznivé počasí. Očekává se, že sklizeň obilovin bude skončena do tří dnů. — Dnes posílají hlubočtí zemědělci Praze dva vagóny brambor.

★

NOVÁ VČELNICE — Výroba v závodě Partex je plně konsolidována, textilácí mají dostatek surovin. Výpadky ve výrobě nahradí lidé v provozech v mimořádné sobotní směně.

★

Č. KRUMLOV — Podle informací na ONV je zásobování na okrese v pořádku. Poněkud je omezen sortiment tuků a množství solí. Přes obchodní organizace je zajišťováno zásobování i pro další týdny, takže nelze očekávat žádné výkyvy.

★

NOVÁ BYSTŘICE - Na všech hospodářstvích státního statku zachraňují úrodu. Zbývá jim sklidit zrno asi z 1000 ha. V akci je 31 kombajnů, na pomoc přijely stroje z jižní Moravy a z Třeboně. Statek nutně potřebuje pomoc — uvítal by zejména nákladní vozy na odvoz zrna od kombajnů.

Družstevníci z Bratčic na Pacovsku spolu se složkami Národní fronty v obci odeslali 300 Kčs na fond postiženým občanům v době obsazení našeho území.

Družstevníci z Pelhřimova odeslali ode dne vstupu armád na naše území celkem 59 vagónů brambor pro zásobování Prahy. Praha je touto plodinou dostatečně zásobena, neboť již včera odmítla další zásilky brambor.

Svobodovu směnu nastoupí 1 Učňovské středisko Agrostroje. Jesle a mateřská školka v Pelhřimově bude také v provozu, aby rodiče dětí, kteří půjdou na tuto směnu, byli bez starostí.

Z prohlášení předsednictva JKV NF

„... Máme vládu, které nadále věříme a kterou chceme dále podporovat a kontrolovat. Máme Dubčekovo vedení KSČ, ústřední výbor Národní fronty v čele s Dr. Františkem Krieglem, Národní shromáždění s předsedou Josefem Smrkovským, Českou národní radu, vedenou Dr. Čestmírem Císařem a Černíkovu vládu Národní fronty. Máme své národní výbory. Nepůjdeme proti těmto ústavním orgánům do dobrodružství. Neupadneme však ani do pasivity. Spolu s touto naší vládou najdeme východisko.

Základní podmínkou je rychlý odchod cizích vojsk z naší vlasti. Kontrarevoluce tu v této době nebyla a ani v budoucnu u nás nebude. Budeme zabraňovat živelným projevům i provokacím, které by byly překážkou konsolidace normálního života."

Předsednictvo jihočeského krajského výboru NF

DEMENTI

Jednou z podmínek, abychom mohli tisknout jihočeskou pravdu v tiskárně, byla žádost vedení sovětských vojsk o dementi zprávy v našich novinách, že sovětští vojáci mají hlad a drancují.

Opravujeme tuto zprávu. Sovětští vojáci vůbec nemají hlad, naopak odmítají jídlo, které jim naši lidé sami nosí.

Pelhřimovsko potřebuje techniku

Stálé deštivé přeháňky zdržují sklizeň obilí na celém okrese. Pod střechou je zatím polovina sklizně, na pokos čeká 6000 hektarů. Okresní zemědělské sdružení prostřednictvím svých pracovníků pomáhá družstevníkům zajišťovat přesuny sklizňových strojů, pomáhá při obstarávání náhradních dílů a nafty a uhlí pro sušičky obilí. V akci je 200 kombajnů, ale to vše nestačí. Další pomoc je žádána především z moravských okresů.

Společné stanovisko krajských orgánů

Plénum KV KSČ, KKRK spolu s komunisty členy rady JčKNV projednalo komuniké o výsledcích jednání v Moskvě a seznámilo se s projevy presidenta republiky soudruha Svobody a prvního tajemníka ÚV KSČ s. Dubčeka. Zaujímá ke komuniké a projevům toto stanovisko:

Jsme si plně vědomi vážnosti politické situace v zemi a tvrdé reality života, do které jsme byli postaveni. Náš lid spontánně podporoval v uplynulých dnech politiku strany a plně věřil, že zvítězí naše spravedlivá věc. Po vyslechnutí komuniké jsme všichni pocítili trpké zklamání. Komuniké necitlivě reaguje na vzniklou situaci a hrubě urážlivě a právní postavení lidu naší země. Je výsledkem nerovnoprávného postavení naší delegace na jednání, bylo zřejmě našimi představiteli přijato pod nátlakem a bez možnosti spojení se svým lidem, proto s ním nesouhlasíme.

Jsme nadále nezlomně přesvědčeni o správnosti našich požadavků, týkajících se suverenity našich států, co nejrychlejšího odchodu cizích vojsk, platnosti XIV. sjezdu a jím řádně zvoleného ústředního výboru a umožnění plnoprávného výkonu funkcí vládních i stranických orgánů.

1. Žádáme, aby XIV. sjezd pokračoval ve svém jednání za účasti zástupců světového komunistického hnutí a v souladu s vůlí členstva i lidu rozhodl o naší další cestě.

2. Požadujeme, aby výsledky jednání v Moskvě byly projednány, našimi nejvyššími ústavními a stranickými orgány.

3. I dnes stojíme za řádně zvolenými vedoucími představiteli soudruhem Svobodou, Dubčekem, Smrkovským, Černíkem, Kriegiem, Císařem a všemi, kteří probojovávali důsledně polednovou politiku strany.

4. Vědomi si historické odpovědnosti za možnost dalšího rozvoje socialistické humánní společnosti, za život a existenci našich národů, nedopustíme aby naše strana prováděla jinou politiku než tu, kterou vyjádřila ve svém akčním programu.

V těchto hodinách buďme silní. Opřeme se o jednotu a důvěru lidu, která se vytvořila a jíž si nesmírně vážíme. Neupadejme do lhostejnosti, společně jistě najdeme prostředky, jak svých cílů dosáhnout.

Národ chce, musí a bude žít! Obracíme se k jihočeskému lidu a prosíme ho, aby projevil v těchto chvílích svou moudrost, která tolikrát v jeho dějinách nalezla cestu z osudných dnů.

Plénum jihočeského krajského výboru KSČ
Krajská kontrolní a revizní komise
Komunisté - členové rady JčKNV

INFORMACE k zahájení školního roku

Odbor školství a kultury JčKNV v Č. Budějovicích v souladu s pokyny ministra školství dr. Kadlece podává rodičovské a studentské veřejnosti tyto informace k zahájení školního roku 1968-69:

Profesoři, učitelé, výchovní pracovníci a zaměstnankyně školních jídelen jihočeského kraje připravují zahájení školního roku na 2. září t. r. Žádáme proto rodiče dětí a studentů, aby pokud nebudou dány ministrem školství jiné informace, poslali své děti do školy v pondělí 2. září t. r.

Pro nově přijaté žáky do 1. ročníků středních škol, kteří se nebudou moci z různých vážných důvodů do školy dostavit, jsou místa zajištěna a školy počítají s jejich nástupem.

Studenti z jihočeského kraje, kteří byli žáky výběrových škol mimo kraj a nemohou do těchto škol nastoupit, mohou se přihlásit dočasně podle podmínek škol k výuce na jihočeských školách stejného nebo příbuzného směru.

Opravné, rozdílové a dodatečné přijímací zkoušky se budou konat podle rozhodnutí ředitelů jednotlivých škol. Pro ty, kteří by se nemohli ze závažných důvodů zkoušek účastnit, určí ředitel školy podle situace náhradní termíny.

Studenti z jiných krajů, kteří byli přijati do jihočeských výběrových škol, např. do střední keramické školy v Bechyni, filmové školy v Čimelicích, průmyslové školy stavební ve Volyni, lesnické školy v Písku, rybářské školy ve Vodňanech, zemědělské technické školy mechanizační v Č. Budějovicích a střední ekonomické školy v Táboře, jsou žáky těchto škol, i když se ve stanovený den nebudou moci do školy dostavit.

Vyzýváme všechny studenty, aby se hlásili na svých školách a pomáhali plnit naléhavé společenské a hospodářské úkoly po dohodě s řediteli škol.

Něco o zákonním odporu

„Zákonní odpor jest nejlepší prostředek k hájení svobod proti větší moci, k povzbuzování zmužilého ducha v národu, zákonní odpor jest první a nevyhnutelný stupeň k dosažení pravé svobody. Pokud to národ nepřivede tak daleko, aby neohrožen žádal plnění daných zákonů a zmužile se protivil zákonními prostředky každému libovolnému a protizákonnímu kroku, potud nedozrál k svobodě, nedozrál k tomu, aby si dobyl úcty u vládnoucích mocností. Jest to vlastnost bohužel skoro přirozená každé mocnosti, že hledí dále sáhati, nožli jdou její meze; nenajde-li v tom odporu, zmizí zajisté brzy před ní všelké zákony, všelká práva a jenom vůle její bude jedinným zákonem.

Zanedbávati svého práva, nehlásiti se, kde se nám bezprávi děje, mlčenlivě snášeti každou libovůli, to není důstojné pro řádného občana, jenž povědom sobě býti má, že není otrok v některém východoasiatském pašalíku, nýbrž obyvatel svobodný zemi, které řízeny mají býti jen podle práva, a nic dle libosti jednotlivců."

Slovan č. 57,
10. srpna 1851,
Karel Havlíček Borovský

Strana třetí:

Kromě půlstránkového inserátu Československých státních drah tyo články:

JEDNOTA - naše největší zbraň

Č. BUDĚJOVICE (tt) — Porady s funkcionáři a stranické schůze, kterých se zúčastňují většinou i bezpartijní, jednoznačně potvrzují, jak náš lid věří komunistické straně, jejímu představiteli soudruhu Alexandru Dubčekovi.

Na schůzi, kterou svolal místní výbor strany na Hluboké a které se zúčastnili zástupci celé Národní fronty, zněl jeden hlas — udržet jednotu národa.

Všichni stojíme za stranou, bylo slyšet v diskusi. Udržme již navždy tuto jedinečnou národní jednotu. Do puntíku splníme příkazy našeho vedení.

Přítomní žádali operativní vysvětlování nově se objevujících politických problémů kolem XIV. sjezdu, vystoupení dr. Husáka, kdo pozval do ČSSR cizí armády atd.

Chápeme, co je třeba

Č. KRUMLOV (dop.) — V závodě JIP Větřní pokračuje nerušeně výroba a ke klidu a uvážlivému rozhodování nám pomáhá nejen vysílání Československého rozhlasu, který neustále sledujeme, ale i články v Jihočeské pravdě. Děkujeme vám, soudruzi.

Technický útvar vešel ve styk s ředitelstvím Státního statku ve Větřní a je připraven na jeho výzvu okamžitě pomoci našemu zemědělství. Včera se ochotně zúčastnilo 25 pracovníků ekonomického útvaru bramborové brigády ve Sklářích. Vzhledem k vyšším požadavkům na výrobu sáčků v poslední době se zaměstnanci sáčkárny rozhodli, že zítra nastoupí na mimořádnou noční směnu.

V rezolucích odeslaných ÚV KSČ se zaměstnanci závodu Rudého práva i obce Větřní jednoznačně postavili za výsledky mimořádného sjezdu KSČ a nadále velmi důsledně trvají na odchodu cizích jednotek z naší vlasti.

Plně chápeme těžkou pozici, ve které se nachází soudruh Dubček a z jeho projevu jsme pochopili i to, co nemohl národu veřejně říci. Budeme ho v jeho poslednové demokratizační cestě v budování československého socialismu plně podporovat. —kík—

PRACOVNÍ NEDĚLE LADOVÁKŮ

SOBĚSLAV — Vedení podniku Lada informovalo ve čtvrtek pracující o stavu výroby, který vznikl v situacích v týdnu po 21. srpnu. V zájmu konsolidace poměrů v závodě dělá vedení vše pro to, aby výroba byla v současné složité situaci zajištěna. Přechodný nedostatek materiálu se bude řešit vhodnou organizací práce, s cílem dosáhnout maximální kompletace výrobků. Na vyrovnání výpadků budou od soboty 31. srpna ladovácí organizovat další mimořádné Dubčekovy, jakož i prodloužené směny. Prodej šicích strojů na domácím trhu není zatím ohrožen.

Dva kohouti na jednom smetišti

Stížnost Karla Šenolda z Třeboně I. na nepořádky v parku u schwarzenberské hrobky a na přilehlých březích rybníka Světa (v těsném sousedství koupaliště Ostende) je pravdivá. Svízel je v tom, že větší část této oblasti patří do katastrálního území obce Domanína. Odpovídalo by lázeňskému statutu a poslání města Třeboně v cestovním ruchu, aby byla provedena územní změna a MěstNV v Třeboni mohl převzít správní pravomoc nad tímto územím. To se však přes desetileté úsilí nepodařilo.

Zásluhou Třeboňských byl v této oblasti vybudován mezinárodní autokemping, chatový tábor a v akci „Z" svépomocí TJ Jiskra Třeboň rekonstruováno koupaliště Ostende. Jejich nákladem a rukama brigádníků z Třeboně se upravovala příjezdová komunikace i parkoviště. Oddíl jachtingu postavil loděnice. Již letos se začalo pracovat podle projektové dokumentace stanového tábora a tábořiště u koupaliště. Je zadána studie na komplexní využití ploch a břehů rybníka Svět v souladu s lázeňským statutem. Celou tíhu budování všech zařízení cestovního ruchu nesla tedy Třeboň.

Rozpor Třeboň—Domanín však trvá. MNV v Domaníně nechce připustit zásahy na svém území, i když jeho značná část je pod ochranou lázeňského statutu města Třeboně. A nepořádky rostou, v důsledku bezvládí.

Domnívám se, že v pozadí jsou sledovány soukromé zájmy jednotlivce a nedobré osobní vztahy mezi předsedou MěstNV v Třeboni a MNV v Domaníně.

Z dopisu
JOSEFA ČERNÉHO,
předsedy MěstNV
v Třeboni

Francouzi mezi strojaři

Osm techniků a obchodních zástupců francouzských firem, kteří před nedávnem přijeli do n. p. Kovosvit v Sezimově Ústí odmítlo nyní odjet domů. Prohlásili: „My se ničeho nebojíme, o stroje máme zájem a chceme se s nimi seznámit tak, jak jsme se dohodli." Zatímco na dlažbě občas zařinčí pásy cizích tanků, přednáší technici Kovosvitu o svých strojích. Francouzi naslouchají dobře. Nejen těmto hlasům, slyší a vidí na letošním školení daleko víc, než očekávali.

Poděkování

Soudruh Jindřich Kouba děkuje touto cestou jménem rady JKNV všem zaměstnancům potravinářského průmyslu, především pekařům, zaměstnancům mlékáren a masného průmyslu za vzorné zásobování našeho obyvatelstva.

Zahraniční zpravodajství

NEW YORK — Rada bezpečnosti OSN není ještě rozhodnuta, zda debatu o Československu ukončí, nebo zda v ní bude pokračovat. Československá delegace se účasti na dalším jednání vzdala z příkazu vlády. V prohlášení, které vydalo, odůvodnila toto rozhodnutí tím, že se o ukončení okupace konají přímá jednání. Ministr zahraničí prof. dr. Jiří Hájek navštívil před odletem z New Yorku tajemníka OSN U Thanta, rumunského ministra zahraničí Manoska a předsedu Rady bezpečnosti Castra.

BUKUREŠŤ — Předsednictvo ústředního výboru Komunistické strany Rumunska projednalo komuniké o moskevských jednáních a zabývalo se současnou situací v Československu. Prohlášení předsednictva zdůrazňuje, že nejdůležitějším úkolem je stažení všech intervenčních vojsk z území našeho státu. Vedení rumunské komunistické strany uvítalo návrat našich legálních představitelů z Moskvy a obnovení činnosti vlády a dalších orgánů. „Naprostá nezávislost Československa," zdůrazňují rumunští komunisté, „může být zajištěna jen respektováním plné suverenity a územní celistvosti tohoto státu." Předsednictvo ÚV Komunistické strany Rumunska opět zdůraznilo plnou důvěru rumunských komunistů v KSČ a upozornilo, že v současné době je třeba nepodnikat už nic, co by ještě zvyšovalo napětí mezi socialistickými zeměmi.

ŘÍM — ÚV KS Itálie schválil stanovisko proti okupaci Československa, jak je navrhl Luigi Longo. Podle jugoslávské agentury Tanjug někteří členové ÚV navrhovali, aby diskuse o okupaci Československa byla stažena z jednání, protože zastávali názor, že je nutno podporovat sovětskou stranu.

DÜSSELDORF — Německý svaz odborů přerušil veškeré kontakty s pěti státy okupujícími Československo a prohlásil, že další kontakty závisí od toho, jak se bude v Československu vyvíjet situace.

BONN — Prohlášení vlády NSR: Vláda NSR konstatuje, že invaze do Československa je v rozporu s mezinárodním právem a znamená porušení suverenity Československa. Vybízí k okamžitému stažení okupačních vojsk. Dále uvádí, že Sovětský svaz odsunul zlepšení vztahů mezi Západem a Východem a k posílení své mocenské pozice ve střední Evropě dal přednost okupaci Československa.

ŽENEVA — V Paláci národů se včera odpoledne sešla konference států, které nemají nukleární zbraně. Delegáti 80 zemí budou jednat o smlouvě nešíření nukleárních zbraní, kterou zatím 70 z nich podepsalo. Není vyloučeno, že ve všeobecné rozpravě se rovněž hovořilo o dění v Československu.

ZÁPADNÍ BERLÍN — Demonstranti v západním Berlíně demonstrovali na podporu československých státníků Dubčeka a Svobody.

VÝZVA ŘIDIČŮM:

Jezděte opatrně

Pracovníci okresní správy Veřejné bezpečnosti nás požádali, abychom upozornili řidiče osobních aut na nebezpečí, které hrozí na silnicích. Vozidla cizích vojsk přesunující se na našem území jezdí často neopatrně a bez respektování silničních pravidel. Došlo ke srážce pražského taxi s cizím vojenským vozidlem na lhotické křižovatce. Byli ranění a jeden z nich smrtelně. Vojenský transportér z místa nehody ujel. —žek—

10

Zbytečné obavy ze zásobování

Horečka zvýšených nákupů se již převalila, takže tržba ve středu dosáhla běžné výše, i když u některých druhů zboží ještě zůstala zvýšená poptávka. Hladem je, že je dostatek běžných potravin, jako chleba, pečiva, masa, sádla, mléka a másla.

Při zvýšeném prodeji vznikaly problémy se zásobováním zboží, které bylo třeba dopravovat ze vzdálených míst. Kupříkladu v současné době probíhá rekonstrukce mlýna v Březí, a tak auta musela dovážet mouku z různých mlýnů, dokonce až z Pardubic. Rekonstrukce nyní skončila, takže se podstatně zlepší situace.

Obdobně se zlepšuje zásobování cukrem. Během neděle přivezlo čtrnáct nákladních aut s vleky 150 tun cukru, přicházejí vagónové zásilky. Ke zlepšení zásobování solí probíhá jednání o přesunu ze Slovenska.

Vzhledem k předchozím nákupům lze předpokládat, že v nejbližších dnech poklesne prodej pod normál, neboť řada domácností je na delší dobu zásobena. Prodejny budou moci doplnit stav zásob. Navíc do ústředních skladů bylo dovezeno volně ložené zboží, které se nyní balí.

Jestliže prodavači omezují v některých případech množství zboží pro jednotlivého kupujícího, toto usměrňování je dočasné. Sledují, aby se dostalo na více zákazníků, jakmile bude doprava normální, odpadnou tato omezující opatření.

Dostatek mouky ZAJIŠTĚN

Ve středu a ve čtvrtek nebylo v některých prodejnách dost mouky. Předseda JKNV, soudruh Jindřich Kouba, nás informoval, že jde o přechodný nedostatek, který je zaviněn především nutností dovozu z jiných krajů.

Obilí je tolik, že se s velkými obtížemi hledají náhradní sklady pro umístění 7000 vagónů obilí. Jakmile bude dokončena rekonstrukce mlýna v Březí, bude vše v pořádku.

Zajeli jsme do Březí, kde nám zástupce ředitele soudruh Štěpán Burda řekl: „Dnešním dnem začínáme mlít na novém zařízení. Mouka je kvalitní. Původně jsme počítali se tříměsíční zkušební lhůtou. Za dnešních podmínek to ale nejde. Proto místo 1. listopadu začínáme již dnes."

Škody na polích

PRACHATICE — Naléhavé výzvy z okresního zemědělského sdružení o pomoc při žních se už ozvaly první hlasy. Včera odjeli zástupci prachatických zemědělců na Moravu, aby přivezli patnáct kombajnů z okresu Břeclav a Hodonín. Další pomoc přijde z Písecka, Strakonicka a Českobudějovicka.

Na polích Šumavy způsobila cizí vojska škody, které ještě nejsou vyčíslony. Velmi zničila například louky JZD Nebahovy. Jednotky v okolí Prachatic se vyměňují a jsou nahrazovány novými. Delegace cizího štábu vyvolává stálá jednání se zástupci města a okresu. Ti však odolávají.

Stanovisko předsednictva ÚV ČSTV k současné situaci

Předsednictvo ÚV ČSTV v souladu s předchozím stanoviskem, které zaujalo k porušení suverenity naší republiky, plně podporuje legální a ústavní orgány státu a strany, tvořivou politiku směřující k vybudování humánního, demokratického socialismu tak, jak byla nastoupena lednovým a květnovým plénem ÚV KSČ a je vyjádřena v Akčním programu KSČ.

Uznáváme plně oprávněnost závěrů mimořádného XIV. sjezdu KSČ, který má mandát nejen členů strany, ale všeho našeho lidu.

Předsednictvo ÚV ČSTV v těchto pro naše národy tak vážných dnech vyslovuje nadále plnou podporu a důvěru prvnímu tajemníkovi ÚV KSČ Alexandru Dubčekovi, presidentu republiky L. Svobodovi, předsedovi vlády O. Černíkovi a předsedovi NS J. Smrkovskému.

Výsledky jednání našich vládních a stranických činitelů v Moskvě chápeme jako nezbytný kompromis, vycházející z tvrdé reálné situace a z velké odpovědnosti za budoucnost našich národů. Je třeba nadále chránit a udržet osvědčenou jednotu lidu a aktivní politiku všech složek NF Čechů a Slováků, jejichž bratrský svazek se ještě více upevnil. K této celonárodní pospolitosti přispěli i naši členové, tělovýchovné jednoty, okresní výbory, sekce a odbory všech stupňů. Velkou zásluhu na tom mají rozhlas, tisk a televize, jakož i sportovní novináři a reportáři. Předsednictvo ÚV ČSTV jim vyslovuje svůj dík a uznání.

Základním předpokladem normalizace života v našem státě je urychlený odchod cizích armád z území ČSSR, na němž nadále trváme. Obracíme se na všechny tělovýchovné jednoty, okresní výbory, sekce a odbory všech stupňů, aby pomáhaly legálním státním orgánům, k urychlené normalizaci veřejného a hospodářského života našich zemí v odstraňování škod a ochraně majetku. Dále, aby přispěly k organizaci zemědělských a chmelových brigád, byly nápomocny v péči o mládež, zajištění provozu a bezpečnosti v táborech mládeže a k připravovanému zahájení nového školního roku. Očekáváme, že všichni příslušníci tělovýchovné organizace budou příkladně plnit své občanské a pracovní povinnosti a ukázněným vystupováním napomáhat k obnově normálního života v naší republice.

Předsednictvo a vedení ÚV ČSTV připravuje v duchu jednání legálních orgánů Národní fronty a vlády řadu opatření v dohodě s ústředními sekcemi a odbory k postupné normalizaci tělovýchovného života. Proto vyčkejte dalších pokynů k zahájení celostátních soutěží, mezinárodního styku a dalších otázek činnosti. Současně vyzýváme, aby na úrovni okresních výborů a tělovýchovných jednot došlo k obnovování pravidelné tělovýchovné činnosti v dohodě s místními orgány národních výborů a Národní fronty.

V Praze dne 28. 8. 1968.

Předsednictvo ÚV ČSTV

S tímto prohlášením předsednictva ÚV ČSTV se plně ztotožňuje vedení přípravného výboru České národní tělovýchovné organizace.

SPORT

Fotbal nebude

Podle informace Jaroslava Zavadila, sekretáře Oblastní soutěžní komise v kopané, nebudou se ani tuto sobotu a neděli hrát na území našeho kraje fotbalové soutěže. Podobný osud stihl tuto sobotu a neděli i ostatní sporty — s postupným obnovováním sportovní činnosti bude podle slov Vladimíra Hniličky, tajemníka OV ČSTV v Č. Budějovicích, začínáno až v příštím týdnu.

Našim zpravodajům

Vzhledem k tomu, že Jihočeská pravda opět začala normálně vycházet, prosíme zpravodaje a spolupracovníky naší sportovní rubriky, aby nás informovali o situaci ve sportovních odílech kraje, o postoji sportovců, atd. Ulehčíte nám tak naši práci.

JIHOČEŠTÍ SPORTOVCI NA CESTÁCH

V minulých dnech, kdy politická situace nedovolila tisknout Jihočeskou pravdu, se do jižních Čech vrátili ze sportovních zájezdů jihočeští sportovci. Alespoň ve zkratce čtenáře seznamujeme s tím, jak si jihočeští sportovci za hranicemi vedli.

Smutné návraty

LIDÉ PLAKALI

V NSR hráli fotbalisté Škody Čes. Budějovice. Protože náš redaktor Vladimír Majer, který s výpravou byl, je v současné době na služební cestě, požádali jsme o několik dojmů předsedu TJ Škoda Josefa Houdka.

Jak jste hráli?

„V Güsenu jsme hráli nerozhodně 3:3, když jsme nedali dvě penalty, v Hirzenhelmu jsme vyhráli 4:2, B-tým remizoval v Echcelu 2:2 a v Hirzenhelmu vyhrál 2:1."

Kdo vás zastihla zpráva o příchodu cizích vojsk na naše území?

„Hranice jsme přejeli v úterý 20. srpna o půlnoci, to jsme ještě nic nevěděli. Pak se rozednilo, my jeli po dálnici a všem nám bylo divné, že všechna auta, která jsme potkávali, zařívá troubí, lidé na nás mávají, zdraví nás. Za Norimberkem jsme zastavili, pustili rádio a dozvěděli jsme se smutnou zprávu."

Jak se k vám chovali hostitelé?

„Slovy to lze těžko vyjádřit... Pečovali o nás výborně, všichni nám vyjadřovali svá sympatie. Na mne osobně nejvíce zapůsobil odjezd z Hirzenheimu, kdy se s námi přišlo rozloučit prakticky celé městečko. Bylo to dojemné, až otřesné — všichni plakali..."

Na závěr trochu choulostivou otázku — vrátili jste se všichni?

„Ano, za hranicemi nezůstal nikdo!"

—*—

NIC JSME NETUŠILI

Výprava osmi hráček Slávie Pramen Kaplice se vrátila ze zájezdu z Bavorska ještě před obsazením našeho území vojsky Varšavského paktu. Při rozhovoru s trenérem Vojtou Brejčkem jsme ještě nic netušili, bylo úterý 20. srpna, všude klid a mír... Rozhovor už také byl připraven v tisku — po událostech v noci z úterý na středu na něj pochopitelně nezbylo místo. Zkrácený se tedy dostává do novin až teď.

Jaký byl cíl vašeho zájezdu?

„Čistě propagační — ukázat Němcům ženskou kopanou, získat jejich zájem. Protože v Bavorsku neexistuje žádná dívčí jedenáctka, hrála děvčata všechny zápasy mezi sebou. Vždy Slávia Praha proti výběru ČSSR, složenému z osmi našich hráček a několika fotbalistek z Lokomotivy Praha a „béčka" Slávie. Výsledky proto nejsou rozhodující, nehrálo se taktičky, obranně, hrála se líbivá, útočná kopaná."

Jaký byl o vás zájem?

„Veliký. Už na hranicích na nás čekali novináři, kteří naši výpravu neopustili po celou dobu pobytu. Na zápasy chodily dva až tři tisíce diváků, což je dost, protože se hrálo vesměs v malých městečkách. Nejvíce ovací z našich děvčat sklízela brankářka Bandíková, která na špatném terénu dělala divy. Na těžký, blátivý terén děvčata doplatila: Šubové se obnovilo vyléčené zranění a nohu v sádře má Kudláčková."

Vaše dojmy z NSR?

„Jeli jsme tam se smíšenými pocity. Čekali jsme nějaké projevy nepřátelství, revanšismu. Místo toho jsme se setkali s lidmi, kteří nám fandí, kteří říkali: Děláte to dobře, musíte ale jít pomalu. Odsunutí Němci nás nijšťovali o tom, že se vrátit nechtějí, že mají v Německu zajištěnou existenci a že jejich děti už jiný domov nepoznaly."

Rozmlouval M. ORTMAN

„Měli jsme vás rádi..."

Zasloužilý mistr sportu Jan Jindra z Třeboně, účastník tří olympijských her, pustil dopis sovětskému veslaři Jurijí Tjukalovovi. Vyjímáme z něj:

„Ještě před několika dny se sešli s Tebou moji přátelé — veslaři ve Švýcarsku při společné olympijské přípravě, já sám jsem se zúčastnil tří olympijských her a přestože patřím dnes už k veteránům, prožíval jsem příprava na Mexiku s naší mládeží jako bych tam měl závodit i já. S Tebou mě pojilo dlouholeté přátelství, rozuměli jsme si. Dnes spolupodepisuji výzvu Emila a Dany Zátopkových, aby vaši sportovci spolu se sportovci NDR, Bulharska, Polska a Maďarska nebyli na letošní Oil připuštěni. Jsem, snad mi věříš, že nejsem kontrarevolucionář. Stejně tak tě mohu ubezpečit, že u nás byl klid a pokoj už do 21. srpna. Jsem, vyříď tuto moje a naše stanovisko vašim představitelům, je nám všem strašně. Protože jsme, vás měli rádi, protože naše vlast trpí."

(žok)

UPOZORNĚNÍ

Upozorňujeme všechny TJ, aby okresním výborům ČSTV okamžitě nahlásily, jestli jejich tělocvičny, hřiště a ostatní zařízení nejsou obsazena cizími vojsky.

Téměř nepřetržitě stály početné skupiny lidí před prodejnou Elektro-radio na českobudějovickém Žižkově náměstí. S napětím sledovali budějovičtí občané každou novou zprávu o situaci v naší vlasti.

Vychází šestkrát týdně, kromě neděle. — Šéfredaktor Jaroslav Šesták. Zástupce šéfredaktora Václav Procházka. — Redakce: České Budějovice, Vrbenská ulice 23, telefon 7581—5, dálnopis číslo 257. — Inzertní oddělení: Kněžská ulice 35, telefon 2195 — Pobočky: Soběslav, pošt. přihrádka 140, tel. 311, — Jindřichův Hradec OV KSČ, telefon 2430. — Tiskne Stráž, tiskařské závody, n. p., závod České Budějovice, Vrbenská 23. — Měsíční předplatné Kčs 9.50, rozšiřuje PNS. Objednávky přijímá každý poštovní doručovatel. Nevyžádané rukopisy se nevracejí.

PROLETÁŘI VŠECH ZEMÍ · SPOJTE SE!

SOBOTNÍ

Jihočeská PRAVDA

ORGÁN JIHOČESKÉHO KRAJSKÉHO VÝBORU KSČ

SOBOTA 31. SRPNA 1968 | ČÍSLO 209 — ROČNÍK XXIV | CENA 50 HAL.

JIHOČESKÁ PRAVDA – 31. SRPNA 1968

Osmistránkové vydání v obvyklém novinovém formátu.

Strana první:

Projev předsedy NS Josefa Smrkovského, báseň Vlastimila Skolaudy "Rybníky jižních Čech" a tyto další články:

Příliv mladých lidí DO ŘAD KSČ

Ani v táborském okrese neustává příliv nových členů do KSČ. Například na mimořádné členské schůzi základní organizace strany v družstvu Dita v Táboře přijali jednomyslně mladé nové členy. Další přihlášky se projednávají i na jiných pracovištích. V Milevsku požádal o přijetí za člena strany pracovník výrobního štábu Čs. televize Dušan Kovář. Ve městě tráví dovolenou.

★

Od 21. srpna do 31. 8. bylo přijato v našem kraji celkem 200 nových členů strany — v útvarových stranických orgánech v armádě 100 lidí — celkem tedy 300 nových členů.

Dokument na věčné časy

Českoslovenští filmoví dokumentaristé se vyznamenali. Ve filmovém týdeníku zachytili události prvních tragických nočních hodin v noci z 20. na 21. srpna a události následujících dní. Všechno, co jsme v posledních dnech slyšeli v rozhlase a co jsme si mohli jenom představit, je vidět na filmovém plátně. Golliš a David, obrněné moc na jedné straně a lidská odvaha, vtip a ukázněnost na straně druhé. Rozstřílená, fasáda Národního muzea, boj o Československý rozhlas, první mrtví a ranění.

I bez slovního doprovodu by každý z nás pochopil — je to syrový dokument, pravda, která se nedá zfalšovat a přelepit obrázky z vítání vojsk Varšavské smlouvy.

PROVOLÁNÍ PLÉNA OOR v Č. Krumlově

sjezd KSČ považujeme za zcela právoplatný a že v čele ÚV KSČ i nadále musí zůstat zvolený s. Alexandr Dubček.

Pokládáme i nadále akční program ÚV KSČ za směrnici pro další činnost v našem státě.

Plénum schvaluje činnost předsednictva OOR, která stojí jednotně po boku pracujících našeho okresu, v jednotě myšlení a činů v nejtěžších dnech okupace a vysoce oceňuje politickou vyspělost ZO ROH, naprostou jednotu našich pracujících při zachování klidu a ignorování okupantů.

Plénum OOR se obrací ke všem pracujícím a funkcionářům našeho okresu, aby všichni přispěli k normalizaci našeho života svobodných lidí, dalšímu rozvoji výroby, aby pomohli při sklizni zrnin a okopanin. Ztotožňujeme se s výzvou předsednictva OOR a žádáme všechny občany a organizace v okrese o zajištění potřebné brigádnické práce.

Znovu zdůrazňujeme, že XIV.

Jedna sobota nepostačí

NOVÁ VČELNICE — Těsně před uzávěrkou listu jsme obdrželi telefonát vedoucího závodu Modeta v N. Včelnici. Osazenstvo závodu vítá, že náš deník se jim opět dostává legální cestou do rukou. Podporují bezvýhradně stanoviska soudruhů Dubčeka, Svobody, Černíka a Smrkovského.

Pro normalizaci poměrů odpracují dnes mimořádnou směnu a v podobných dobrovolných směnách budou nadále pokračovat.

Bílá vlajka

Jak oznámil náčelník městského oddělení VB v Táboře kapitán Šedivý, nevyskytlo se v týdnu od 21. srpna v Žižkově městě žádné hlášení o spáchání obecně kriminálního trestného činu. Nad táborskou Bezpečností by tedy měla vlát bílá vlajka.

Slovo ke dni

Ještě jsme nesetřeli slinu s tváří, ještě naše rozjitřené duše se nestačily vzpamatovat, ještě je příliš čerstvá rána v našich srdcích. A lidé přece chodí kolem obchodů, mámy před sebou tlačí kočárky a muži se znovu chápou práce. Jakoby se včera, předevčírem nic nestalo. Ptám se: je to zrada?

Před několika hodinami jsme sviroli pěsti a volali po návratu našich představitelů. Svoboda, Dubček i další se vrátili. Jinak než jsme si představovali. Vrátili se se zprávou, která nás srazila do prachu zneuctěné země. A oni na nás chtějí, abychom povstali, omyli tvář a šli znovu dále za myšlenkou, která je dnes vzdálenější než dříve. Je to zrada?

Noviny začínají vycházet, rádio hovořit, televize vysílat. Týmž jazykem jako dříve a přece ne tak jako dříve. Ptám se. Je i toto zrada? A když není, co je vlastně zradou?

Život na této planetě půjde dál, ať se čtrnáctimiliónový národ nechá vyhladit nebo sa rozhodne žít. To není zradou. Naopak zradou by byla pasivita, lhostejnost, netečnost, rozdělení národa. A přece se takové hlasy již vyskytly: Nechám všeho, nic už nemá smyslu...

Komu takovým „odporem" pomůžeme? Na vyklizení pozic možná čekají právě ti, kteří tohle všechno způsobili.

A ZRADY BUDE...

Co je tedy zrada? Zradou; tou největší, bude snaha nás rozštěpit, zradou bude nevěřit těm, kterým jsme do včera věřili a kteří hledají možnosti jak nás ze současnosti vyvést, zradou je i dezerce.

I my jsme velmi dlouze v redakci meditovali nad tím, zda psaní pod cenzurou není také zrada. Není nic prostšího, než všeho nechat a hledat si jinou práci, méně závidění hodnou, než bude práce novináře. Ale když to udělá každý, kdo vás bude informovat? Čími ústy se dozvědí lidé o záměrech těch, kterým věříme, kdo bude posilovat ve chvílích, které mohou být ještě těžší? Kdo pomůže organizovat, koordinovat? Je možné odejít, ale přijde někdo jiný. Nedojde pak k dezorientaci, matení lidí?

Myslíme si, že máme vaši důvěru a proto jsme zůstali. Jak bude naše příští práce vypadat, to si sami nedovedeme představit. Ale společně jsme si stanovili jednu zásadu: Nebudeme-li moci hovořit pravdu, pak budeme raději mlčet. Lhát nebudeme! Snad jsme se v minulosti dopustili chyb, možná, že se dalších ještě dopustíme. Nikdo z nás se ale nedopustí takové chyby, aby zradil svůj národ, sebe sama.

Václav PROCHÁZKA

Odpusťte, pane Nerudo

Pokorně se Vám omlouvám za dosavadní špatné pochopení Vašich básní. Vždycky jsme Vás ctili a milovali a Vaše krásná, lidská slova byla a jsou vedle tvorby Bedřicha Smetany a Mikoláše Alše hluboko uložena v srdcích nás všech, jako v klenotnici. A v tom byla ta chyba. Vyhradili jsme Vám čestné místo a blahově jsme se domnívali, že Vaše poezie je splata s historií našeho národa, tedy s minulostí. Chovali jsme se k Vám tak trochu macešsky.

Stavěli jsme Vám pomníky za to, co jste kdysi řekl a netušili jsme, jak mnoho nám můžete říci právě dnes. Uvědomila jsem si to, když jsem v právě minulých dnech poslouchala rozhlas. To nebyl náš pan Neruda z pomníku, to jste byl Vy, živý, pohotový, aktivní revolucionář. Odpusťte, prosím, že jsme skoro zapomněli na to, že historie je nedělitelná na minulost, přítomnost a budoucnost.

Nám tady, v jižních Čechách, leckdy vyčítali, že jsme paličáci a fanatici. Teď se nám ta tvrdohlavost hodí. Nebojte se, každý z nás bude z křemene, a že je celý národ z kvádru, to už jsme dokázali. A velkému tanku může v cestě překážet i malý kvádr.

Of

Strana druhá:

Pokračování projevu předsedy NS z první strany, zprávy ze zahraničí, několik lokálních zpráv a toto úřední sdělení:

ÚŘEDNÍ SDĚLENÍ

Vo štvrtok sa v krajskom meste rozšírila správa, že niektorí príslušníci sovietskej armády zastrelili nášho občana. VB správu preverila a ubezpečuje obyvateľov, že to nie je pravda. Rovnako sa nezakladá na pravde poplašná povesť o zatýkaní občanov Bezpečnosťou. VB však upozorňuje, že doterajšie zákony, ktoré chránia bezpečnosť a majetok ľudí, zostávajú v platnosti. Krádeže, lúpeže a rvačky apod. nemajú nič spoločného s vlastenectvím.

Kromě lokálních zpráv ještě tyto články:

Složitost současné situace ztěžuje najít správnou odpověď na řadu otázek, které zajímají všechny občany. Dosud jim třeba nikdo veřejně nevysvětlil, kdo jmenovitě k nám pozval cizí vojska, i když lidé různě kombinují ve svých úvahách.

Mnozí se třeba pozastavují

Zpráva KOLEM VILY

nad tím, že Alois Indra se v posledních dnech mnohem více angažoval, než v poledenním období. Nedávný článek ve Večerní Praze mne přivedl k závěru, že v předchozím čase měl příliš osobních starostí. Rozhodl se totiž právě v ladnu koupit vilu číslo 298 v Troji. Tehdy měla 190 metrů výměry, ale brzy na to se přeměnila v rodinný domek o 118 čtvereních metrech.

V době, kdy na ONV Praha 7 zůstávalo kolem tří tisíc nevyřízených žádostí o byty, nájemníci této vily dostali byty I. kategorie o třech pokojích na sídlišti v Kbelí. To se děje, prosím, s tak mimořádnou pohotovostí, že poslední nájemník se vystěhoval koncem března.

Zatím vývoj v našem státě notelik překvapil Alaise Indru, že 5. června dostal ONV stavební oznámení, podle něhož manželé Indrovi ustupují od koupi rodinného domku i od užívacího práva přilehlého pozemku. Rodinný domek za 58 006 korun a 18 haléřů ztratil pro něho kouzlo útulnosti.

Ale starosti neubyly. Na konferenci v Hradci Králové Alois Indra hovořil o nebezpečí zleva, vyplývajícím z dogmaticko-sektářských tendencí i nebezpečí z našich vlastních chyb. Zatím vila v Troji, Povltavská číslo 3, nadále zůstávala neobsazena.

Informoval jsem se na odboru výstavby ÚČKNV, za jakých podmínek lze dosáhnout tak rozsáhlé změny. Příslušný referent mne uhezpečil, že pro normálního smrtelníka je to naprosto vyloučené. Zákon sice umožňuje modernizovat domy a přitom snižovat obytnou plochu, ale tyto případy jsou ojedinělé a z bytového fondu uhývají jen menší místnosti. Přitom referent hovořil o povolovacích řízeních, o zařazení do plánu stavebního podniku a podobně. V tomto případě vesměs byly byty způsobilé k obývání, neboť ve vile dříve bydleli čtyři nájemníci.

V. SUCHÝ

Cestovní ruch ochromen

Směny peněz na výjezdy do kapitalistických zemí poklesly od 21. 8. na petinu dřívějšího stavu.

Cizinci již většinou odjeli. Pohraniční přechody s Rakouskem nebyly dosud obsazeny.

Máme informace, že přes pokles nákupu valut do kapitalistických zemí je naopak značný nápor na vystavování pasů do těchto států.

Podobně směny na výjezdy do socialistických států poklesly na minimum. Například v C. B., kde bylo před 21. 8. denně přes 100 směn, ode dne příchodu cizích vojsk byly jen 4 případy. Občané, kteří si nakoupili měny do těchto zemí, žádají zpětnou výměnu.

S krajskou komisí pro cestovní ruch byla učiněna dohoda, že cizinci, kteří zde zůstali a jsou bez prostředků, dostanou finanční výpomoc.

Obtížná jednání

JINDŘICHŮV HRADEC (sch) — Rada ONV pověřila předsedu ONV Maxima Pokorného stykem se zástupci vojsk zemí Varšavské smlouvy, soustředěných na území okresu. První schůzky s velitelem sovětské divize se zúčastnili i zástupci okresního oddělení VB, československé posádky a někteří další členové rady ONV. Podali protest proti omezování pohybu občanů hlavně při vstupu do lesa, prohlídkách osobních vozů, střelení lovné zvěře a některým dalším případům. Sovětský velitel prohlásil, že se postará o nápravu. Současně žádal o odstranění protisovětských hesel a zastavení činnosti vysílačky Nožárka a důsledné plnění dohod komuniké o normalizaci poměrů na okrese. Měl na mysli obnovu silničních značek a směrovek. Dále žádá, aby mu byla dána možnost kontaktu s obyvatelstvem. Bylo řečeno, že za stávajících podmínek nelze této žádosti zatím vyhovět.

Strana čtvrtá:

Otištěn výňatek z Haškovy románu "Dobrý voják Švejk" (V Királyhidě) a pod nadpisem Myšlenky těchto dnů několik citátů z Lenina, Tolstého, Lessinga atd.

Strana pátá:

je kulturní rubrikou, v níž jsou otištěny básně Karla Tomana a Josefa Hory, Povídka Karla Čapka atd.

Strana šestá:

Otiskuje reportáž z cesty po Anglii, vystoupení dechovky v Rakousku, křížovky atp.

Strana sedmá:

je věnována Malému oznamovateli

Strana osmá:

v dopravní hlídce se zabývá motoristickými problémy ve Francii, přináší sportovní zpravodajství a tyto články:

SPORT DNE

Světové ohlasy

sportovců na události v Československu

Z celého světa se ozývají v těchto dnech hlasy sportovců a sportovních kolektivů, zabývající se situací v naší zemi po 21. srpnu. Některé z nich zveřejňujeme.

GLASGOW — Fotbalisté Celticu Glasgow vyzvali představitele FIFA, aby uvažovali o bojkotu mužstev pěti zemí, jejichž vojska porušila suverenitu Československa.

MILÁN — AC Milán, italský reprezentant ve fotbalovém PMEZ, nesehraje utkání I. kola s bulharským klubem Levski Sofia. Jen ten, kdo zná popularitu této soutěže v italské kopané, pochopí, jak velké gesto slavný milánský klub učinil.

BĚLEHRAD — Jugoslávský svaz lehké atletiky odvolal účast na mistrovství Evropy juniorů v lehké atletice.

KODAŇ — Dánská sportovní asociace doporučila všem federacím, aby neorganizovaly žádná utkání se zeměmi, jejichž armády pobývají v Československu.

BĚLEHRAD — Jugoslávské družstvo košíkové se nezúčastní mistrovství Balkánu, které se má konat začátkem září v Bulharsku.

FRANKFURT — Po příjezdu do Frankfurtu uvedli vedoucí družstva australských vodních polistů, vracejících se zvláštním vlakem z Prahy mj.: „Viděli jsme mladé děvče, které se pět pohledu na tanky zhroutilo. Všichni občané Československa byli zdrceni."

SANTA CLARA — Světová rekordmanka v plavání Debby Meyerová, která v pondělí vytvořila další světový rekord na 400 m kraul, prohlásila, že se velice obává o osud olympijských her. Řekla prý doslova: „Jestliže se OH neuskuteční, pak mě připravili o to nejcennější — o olympijskou medaili"

MEXICO CITY — Mexické listy v naprosté většině odsuzují vpád vojsk pěti zemí na území samostatného Československa a zároveň informují o ohrožení uskutečnění olympijských her. Přípravný výbor však pokračuje ve své práci a soustředil již přihlášky 119 zemí. Čeká se ještě na rozhodnutí Kambodže, Dahome, Jordánska, Nepálu a Tonga. 61 zemí už sdělilo jména závodníků a disciplíny, v nichž hodlají soutěžit.

KODAŇ — Dánští boxeři odmítli účast na předolympijské soutěži v polské Gdyni. Byla odřeknuta i mezistátní fotbalová utkání Švýcarsko-Polsko (plánované na 22. září), a Norsko—NDR v listopadu.

STOCKHOLM — Po vzoru Švédska a Francie uvažují o úplném odřeknutí všech sportovních styků se signatáři Varšavského dopisu i vrcholné organizace dalších skandinávských zemí. (žek)

Trnavský Hagara rehabilitován?

Podle zpráv z kuloárů bude se disciplinární komise na své příští schůzi zabývat rehabilitací fotbalistů Spartaku Trnava, zejména Hagary, kteří byli potrestáni za incidenty vůči hostům v proslulém nedějeném televizním utkání Poháru vítězů pohárů.

Ohlasy z domova

VESLAŘSKÁ SEKCE vyzvala všechny veslaře ČSSR, aby nezávodili až do vyřešení situace. Sekce odřekla čtyřutkání s NDR, Polskem a SSSR na Slapech.

★

ÚSTŘEDNÍ SEKCE TENISU informovala o situaci u nás FILT a žádá o předání našeho nesouhlasu a protestu všem federacím světa. Hráči ČSSR, kteří se měli zúčastnit turnaje v Rakousku, neodjeli.

★

MOTORISTY DUKLY zastihly události minulého týdne při cestě do Mongolska, kde se mělo konat, nebo se dokonce konalo mistrovství spřátelených armád v motokrosu.

★

Z ÚSTÍ NAD LABEM, jako příštího etapového města Závodu míru přichází zpráva, že se obyvatelé vzdávají této úlohy, kterou až do 21. srpna považovali za čest a vyznamenání.

★

PRVNÍ KONTROLNÍ TURNAJ stolních tenistů se uskuteční ve druhé polovině září. Je k němu pozváno 28 hráčů a 21 hráček. (žek)

Praha ještě včera

Praha těchto dnů má hodně bolavých míst, nepůsobí však dojmem raněného města. Pulsující život v jejích ulicích, živná tkáň optimismu a jednoty jejich obyvatel zahojí časem samozřejmě i vypálené domy nad rozhlasem, fasádu muzea poďobanou kulkami a vytlučená okna. Bolavá místa se zahojí, ale nezapomenou.

U pomníku svatého Václava stojí mladí lidé tryznu za padlého chlapce. Dokud bude v Čechách jediná květina, kterou by sem bylo možno položit, bude toto místo připomínat absurdní tragédii letošních srpnových dnů. Teď se tady lidé střídají, drží k uctění památky mrtvého skloněné československé vlajky a všichni — ať už mají dlouhé vlasy nebo čundrácké rance u nohou, tak jak přišli — chápou o co šlo a půjde.

Cizí vojáci ještě z města neodešli. Ve vnitřním městě stojí v parcích a sadech. Pražané s nimi diskutují. Zda chápou, co od nich slyší, nevím. Podle zpráv ze včerejšího odpoledne slíbilo velení, že opustí město, jestliže ze zdí zmizí hesla a plakáty.

Ještě ve čtvrtek večer platil zákaz vycházení po dvaadvacáté a před pátou hodinou. Tramvaje zatahovaly v půl osmé, po setmění nechtěli jezdit ani taxikáři. Pražané se rovněž vracejí domů dřív. Pamatují si, že se střílelo už dávno před desátou. Ještě v noci na včerejšek bylo z ulic slyšet samopalové dávky (i když možná jen pro výstrahu).

Obyvatelé hlavního města jsou dobře informováni, a to je jedna ze záruk nezbytného klidu a organizace života. Vychází řada deníků, i když dál v pololegálních podmínkách. A v nich se objevují první čísla o tom, co obsazení Prahy přineslo. Bilance o počtu těch, kteří na ulicích vykrváceli, nemůže být ještě uzavřena přesným součtem. K dispozici jsou pouze čísla, která uvádí Pohřební služba. Její zaměstnanci odvezli z ulic v době od 21. do 26. srpna sedmnáct zastřelených osob... Škody vzniklé za tyto dny jen za zařízení elektrických drah činí tři milióny 375 tisíc korun. Každým dnem vznikají další škody už jen tím, že vozy značně trpí jízdou na kolejích deformovaných těžkými vozy a tanky. Škody vzniklé na podzemních kabelech nelze zatím vůbec odhadnout.

Večerní Praha přináší výsledky průzkumu veřejného mínění ze dnů 25. a 26. srpna. 99 procent dotázaných hovoří o nezákonném obsazení. Nesouhlas s ponecháním cizích jednotek na našem území vyjádřilo 94 procent dotazovaných, stejně jako nesouhlas s případným odchodem progresivních politiků z funkcí. S obnovením cenzury nesouhlasí devadesát procent Pražanů.

Přes den a stranou bolavých míst žije hlavní město skoro normálně. Nejsou vidět už žádné fronty, lidé chodí pomalu i rychle za svými povinnostmi (a méně už za zábavou, protože kina ještě nehrají). Praha těchto dnů se uzdravuje optimismem, důvěrou a jednotou jejích obyvatel. A v novinách píše komentáře Jan Neruda o tom, že bude-li každý z nás z křemene...

Snad bude. *(vm)*

KAM ZA SPORTEM?

Pod tímto titulkem vás pravidelně informujeme o sportovních událostech našeho kraje. Pravidelně, sobotu co sobotu jste se na tomto místě dovídali, kam jít za sportem. Dnešní den je tedy výjimkou — důvody snad ani uvádět nemusíme...

Místo přehledu sportovních událostí jedno smutné oznámení:

Předsedové oblastních soutěžních komisí Jihočeské oblasti projednali na své čtvrteční schůzi Stanovisko předsednictva ÚV ČSTV k současné situaci, které jsme uveřejnili ve včerejším čísle. Se Stanoviskem ÚV ČSTV se plně ztotožňují.

S ohledem na současnou vnitropolitickou situaci bylo na poradě rozhodnuto pozastavit až na další průběh všech sportovních soutěží, řízených oblastními soutěžními komisemi. O znovuzahájení soutěží budou oddíly včas vyrozuměny.

tiket týdne

Pod tímto titulkem jsme vám každý týden přinášeli informace o Sazce. V minulém týdnu jsme samozřejmě tuto rubriku už nepřinesli. Neexistuje sázkový týden, existoval jen týden těžké zkoušky pro všechen náš lid. Chceme vám přes to poradit.

Občané, i nadále nesázejte na nic jiného než na věrnost našim společným, opravdu socialistickým ideálům. Nenechte se zneklidnit, zachovejte si pevnou mysl a chraňte si své zdraví.

V ě r n o s t — to je největší tutovka, na kterou jsme kdy mohli vsadit. Zcela určitě nám vyjde. Naše pravda zvítězí! (žek)

19

PROLETÁŘI VŠECH ZEMÍ - SPOJTE SE!

Jihočeská PRAVDA

ORGÁN JIHOČESKÉHO KRAJSKÉHO VÝBORU KSČ

PONDĚLÍ 2. ZÁŘÍ 1968 | ČÍSLO 210 — ROČNÍK XXIV | CENA 40 HAL.

JIHOČESKÁ PRAVDA č. 210 – 2. ZÁŘÍ 1968

20

Výňatky ze čtyřstránkového vydání obvyklého novinového formátu.

Strana 1

Pohotová pomoc

Jak jsme již oznámili, rodina Bohuslava Krafky v Kunžaku na jindřichohradecku prožívala hrůzu chvíli, když jednomu z projíždějících tanků to „nevyšlo". Ocelový kolos nezvyklým způsobem provedl hrdlořez. Manželé Krafkovi a jejich dvě děti, nic netušíce, co se děje, v panice vyskákali oknem.

Místní národní výbor v Kunžaku neztratil hlavu. Na místo nehody okamžitě vyslal stavební skupinu Stanislava Suchého. Četa pracovala doslova v bojových podmínkách, neboť provoz na silnici se nezastavil. Přesto po čtyřech dnech se mohla rodina B. Krafky znovu nastěhovat do svého domku. -Pak-

Podivná exploze

Včera ráno krátce před čtvrtou hodinou došlo před ústřední budovou ČTK v Opletalově ulici k silné explozi. Vzduchová vlna zničila část oken v budově ČTK a u protějších domů zejména ve vyšších patrech. Po výbuchu se na místě objevila výjezdová skupina Veřejné bezpečnosti, která zjišťuje přesné okolnosti exploze. Podle rozbitých dlažebních kostek byla nálož položena uprostřed ulice přesně proti vchodu do budovy ČTK, které je stále obsazeno cizími vojáky. Je zajímavé, že tito vojáci nepoužili proti původcům výbuchu zbraně ani jinak nezasáhli.

A opět vzývám boha rozumu, aby sestoupil z výšin, kde zahleděn sedí a hlavu opírá o hůl sedmero dívá Světa. Ať laskavě uhladí pročechrá vlasy dítěte, které se vydává po hrbolech cesty od ranního krajíce chleba k prvnímu zazvonění školy. Buďme připraveni, abychom rozdávali myšlenky moudrých starců i novodobých plahočivých nadějí za poznáním pravdy. Ať každé dítě může o tobě říci, kantore český, spolu se Žalmem 119: Za lepší sobě pokládám zákon úst tvých nežli mnoho tisíců zlata a stříbra..

Nosit dnes lampičku, jejíž plamínek svítí a nečadí, jež nemá na kahánku, bude daleko těžší nežli za doby minulých stupňů před čisté oči sedící nehnutě v lavicích s knihou, kterou jim otvíráš tak, jak nejlépe jistě znáš. Však pamatuj, že osud je jediný: Vše, co řekneš dítěti, může se proměnit v páchnoucí plevel nebo v touhu milovat zem. A na-

Kantorské krédo

učit lásce k tomuto domovu, který je stále domovem dítěte české mámy a českého táty, budiž jediným krédem tvých příštích dnů. — Jestliže se nepodaří toto, pak měla pravdu Sibyla a všechna tvá slova se promění v nic. A Žalmy přestanou platit, protože bez země, kterou máme rádi, nemají cenu ani moudrosti knih.

Postůjte na začátku minutu smutku za mrtvé děti, které již nepřijdou, aby čerpaly laskavé znalosti, které jim chcete tolikrát dát. Vzpomeňte na mrtvé děti, které jsou vykřičníkem na pozadí všech radostí. Jsme národ hrdých mužů a žen. Jsme národ, který, ač přeplněn láskou, nezapomíná. Skláníme hlavu jen jedinkrát v životě. Skláníme hlavu jen před tváří smrti na popraviště dějin. Cestu na toto místo nám ještě nikdo nevnutil. Staletí bortila naše sny a po staletí jsme je znovu stavěli. Pamatujte, že ani dnes nám je nikdo nevyrve, jestliže budou žít naše školy. Národ, který má své kantory ve svých školách, kam chodí jeho děti, je nesmrtelný. Když zapomeneme na tohle, úcta humánního světa zmizí a popraviště dějin bude neodvratně blízko. Zd. ŠMAUS

21

Sobotní posítehy ze tří okresů

Kontrarevolucija nětl

Vyjížděl jsem v sobotu po sedmé. Kdo nezná cestu, zabloudí, daleko nedojede. Ukazatelé spíše naznačují, že se nacházíš v cizí zemi než v naší socialistické vlasti. Do Moskvy, na Sibiř 3000 km apod.

Asi ve třetí obci za krajským městem směrem na Vodňany se dočteš, že do Č. Budějovic je 120 km. A přímo v Písku, že do Písku je 130 kilometrů.

A lidé žijí tak jako před 21. srpnem, jako před měsícem, jednoduše tak, jak jsme zvykli žít. Jen víc přemýšlíme a hodnotíme.

Na polích se podmítá, tam si opravuje domek, zde jedou dvě maminky s kočárky, skupina mladých sedí u plotu a brnkají na kytaru. Zemědělci sklízejí mák a brambory a mají starost o nesklizenou úrodu.

Cizího vojáka není téměř vidět. Jen sem tam projede hlídkový vůz nebo malá zásobovací kolona, zajištěna vždy obrněncem.

Teprve u Tábora je znát výraznější přítomnost zahraničních vojsk. Město je obklopeno směrem od Písku polokruhem obrněnců. Většina děl míří na město.

V kasárnách slouží můj syn. Ulicí před jeho ubikací je vidět dva tanky jak míří, ale, spoň to tak vypadá; přímo na něj.

Chtě nechtě si člověk vzpomíná na rok 1945. Tehdy k nám na ves přišli také Rusové. Jak jsme je vítali, děkovali.

Starší chlapec, byly mu dva roky, byl s jedním velký kamarád. Petr jej vozil na zádech, choval a dal mu snad první čokoládový bonbón. Když Petr dlouho nešel, říkali jsme, kde ten kluk je tak dlouho.

Loučili jsme se s ním jako s vlastním. A naše babka mu dělala na rozloučenou křížek na čelo. Dnes možná jeho syn míří na mého. Podobné vzpomínky slyšíš ze všech stran.

U Opařan jsem zabloudil. Je tam veliká objížďka. Zastavil jsem staršího zemědělce, jel s kravkou z pole. Zřejmě záhumenkář.

Ptám se, jedu dobře na Tábor? Prohlédl si mě. Trabant se mu asi nezdál moc podezřelý.

A kterej vy jste? Ptá se. A co děláte? Jen tak na výletě? Jezdí tu takoví divní a taky neznají cestu. Je to asi dobře, že neznají. Novinářský průkaz rozptýlil obavy.

V dobrém vzpomínal na táty cizích vojáků. Pak nějak smutně řekl: to naše obsazení pořád nemůžu pochopit...

Před Č. Budějovicemi další železný kruh. Lehce viditelný pro každého ze silnice. Zamaskování děl uschlo a změnilo barvu. Tak vidíš ty hlavně namířené na město, na mou matku, mé přátele a spoluobčany. Mrazí v zádech.

Znovu si vzpomínám na dědu od Opařan. Když jsme se loučili, tak mi povídal: „Heleďte redaktor, napište, že v naší zemi kontrarevoluce nětl A třikrát to opakujte." (tt)

Prohlášení pracovníků budějovického rozhlasu

Jsme stále ještě nuceni pracovat v takových podmínkách, ve kterých je jakákoliv snaha po normalizaci našeho vysílání i celého života v našem kraji nemožná. V takových podmínkách, ve kterých se denně ztrácí i to, co je pro poctivého rozhlasového pracovníka nejcennější: úplný, úzký a zcela legální kontakt s vámi, našimi posluchači, kteří jste nám celou tu dobu věřili a kterým pevně věříme my. Proto jsme se rozhodli po dnech nejvřelejšího spojení nás, rozhlasáků a vás, našich posluchačů, vysílání z jižních Čech přerušit až do doby našeho návratu do budovy Čs. rozhlasu v Č. Budějovicích.

Věříme, že ta doba nebude dlouhá a že se co nejdřív opět uslyšíme. To, co nás v posledních dnech spojovalo, ono vědomí být s vámi, protože vy jste s námi, by nemělo být na dlouho přerušeno a mělo by zůstat tou nejcennější devizou z posledních tragických dnů do dnů příštích, a věřme, že šťastnějších. Abychom vám však mohli sloužit i v době našeho odmlčení na rozhlasových vlnách, upozorňujeme vás, že všechny důležité národohospodářské i osobní informace můžete předávat osobně, telefonicky i dálnopisem na KOR v Č. Budějovicích. Naše služba se už postará, aby se tyto vaše důležité vzkazy dostaly do jediného legálního vysílání v naší vlasti, do vysílání Československého rozhlasu.

22

Naše svobodné slovo

K prohlášení redaktorů Jihočeské pravdy, které vyšlo pod výšeuvedeným názvem v pohnutých minulých dnech, se připojili po návratu ze služební cesty a dovolené v zahraničí sportovní redaktoři

Vladimír MAJER
Petr TUREK

...na domov myslet budeš

AUTOBUS NALOŽENÝ LIDMI a věcmi tak, že by nemohl přibrat už ani stopující Twiggy, ukusuje poslední československé kilometry noci, na vtipy už ani není nálada a fotbalová osádka se obírá soukromými věcmi: ženou a dětmi doma, obavami z proslulých celnických striptýzů na hranici (jak jimi ještě nedávno prošla například budějovická Lokomotiva)... Prostě taková normální cesta ven. Nikdo zdaleka netuší, že v Ruzyni přistávají cizí vojenská letadla a pásy cizích tanků zabírají na druhé straně republiky první kilometry československé půdy.

Běží první hodina z jedenadvacátého srpna. — Hraničáři pod Folmavou mají poplach, chvilku to trvá, než nás pouštějí nahoru k přechodu, ale pořád nám nic neříkají, snad ani sami nic nevědí. Ani orgány pasové a celní kontroly na naší i německé straně. Z oken autobusu sledujeme klasickou pantomimu za okny budov na přechodu: oddílová vlaječka pro orgán na památku, symbolický budvar taky pro orgán, na ochutnání. Autobus vtipkuje, jestli tam snad fotbalový prezident klubu Štěpančík nekupuje nějaké hráče. Největším dojmem je pořád vyhláška na německé celnici, nabízející odměnu 15 tisíc marek za nějaké

Lehko nebylo ani Pavlu Reinovi při poslechu zpráv....

děvče. Kapesné pro patnáct autobusů...

PRVNÍ PROKLIMBANÉ NĚMECKÉ KILOMETRY cesty jsou navlas podobné těm našim. Zato když se začíná rozednívat, něco se člověku nezdá, skoro se cítí nesvůj, je jinde. Hledá, jak by vyjádřil, čím to je, až přijde na starý známý výraz: Alles in Ordnung. Dalo by se říct, že Německo je na rozdíl od naší republiky jakst vymydlené od podlahy. Tedy — od asfaltky. A přes fasády domků. Nikde jsem neviděl něco špinavého, blátivého, zbořeného, až jsem tomu pořádku úplně propadl. Nakonec se mi i lesy kolem zdály jako učesané — žádné dřevo z nich nikam nekoukalo zvlášť....

Když silnice na Norimberk ožila stovkami kolem nás jiřících aut, zastavili jsme na jednom z četných odpočívadel. Vozy, které nás míjely, houkaly na pozdrav, lidé v nich máchali — vypadalo to, jakoby tady v NSR ještě nikdy neviděli Čecha. Vysvětlení mělo přijít za chvíli, když někdo zapjal rádio.. Unaveného, nevyspalého člověka napadnou nad neuvěřitelnými skutečnostmi úplně nesmyslné věci. Já se při prvních uzrušených slovech pražských hlasatelů domníval, že vysílají nějakou hru, a ještě jsem její zařazení považoval za dramaturgickou chybu. Jaká ironie... Opravdu šlo o hru, ale ne rozhlasovou, a skutečně došlo k dramaturgické chybě, ne však v redakci pořadu...

BYLO TO ŠOKUJÍCÍ. Chtěli jsme nevěřit, ale to nešlo.... Díval jsem se na auta mířící k hranici a přemýšlel jsem, co dělat — vrátit se hned teď, nebo čekat, až se dozvíme víc? Bylo těžké se rozhodovat, a dodnes nevím, jestli mohu mít čisté svědomí, když jsem zůstal a nevracel se...

V Norimberku v osm hodin kupujeme první ranní vydání novin. Patří Československu, na prvních stránkách desetcentimetrové titulky: Sowjet-Panzer in Prag... Potkáváme řadu Čechoslováků, kteří tady buď žijí, nebo jsou na návštěvě. Nejsou dobře informováni, informační záplava z našich nebo zahraničních stanic je občas protichůdná. Vláda je zatčena. Novotný je opět prezidentem. Hranice je zavřena.

PANÍ, KTERÁ ŽIJE V NORIMBERKU už dvacet let, nám nabízí adresu lágru a říká, že je tady práce dost. — Byl to jediný hlas možná ze stovek, kterým jsme naslouchali, který nás vyzýval k tomu, abychom zůstali. Tento fakt byl pro mne asi největším zážitkem z pobytu v NSR vůbec. Lidé, s kterými jsme se stýkali, se až úzkostlivě snažili nedotknout se takovým způsobem našich citů a vlastenectví.

„Jako politik a starosta jsem s vámi a sympatizuji s vaším ústním. Až se vrátíte, řekněte doma, že nejen v Giessenu, ale v celé NSR lidé pracují a chtějí žít v míru. Sympatie jsou bohužel jediné, čím vám můžeme pomoci ve vašem těžkém boji. Připijím na svobodu v celém světě," říkal nám starosta universitního města Giessenu při přijetí na radnici. Totéž jsme slyšeli i od starosty malého Echzellu. „Prosím, abyste povstáním a minutou ticha vzpomenuli utrpení a mrtvých v těchto dnech v Praze," zahajoval oficiální přijetí v Hirzenhainu starosta tohoto městečka. A ani od prostých lidí jsme neslyšeli jiná slova. Hlásili se k nám ti, kterým jsme si zvykli říkat paušálně sudetáci, ale nikdo z nich republiku neurážel, nikdo nemyslel na návrat nebo dokonce na revanš. Žijí si svůj život a nevede se jim vůbec špatně. Jejich děti už neznají česky ani slovo....

ŠEST DNŮ V NSR — to bylo šest dnů napětí a strachu o vlast. Ale také i lekcí ze sympatií a přátelství lidí na druhé straně Evropy k raněnému Československu.

Když jsme se vraceli, vítali nás na celnici slovy: „Jsme rádi, že jste se vrátili všichni. Bude tady každého třeba."

Státní vlajka na hranici byla stažena na půl žerdi, servírka na Babylonu měla na halence trikoloru.

ISME TADY.

Vladimír MAJER

.... ani ostatním, kteří se shromažďovali u dveří autobusu, kdykoliv se jen trochu slyšitelnost příjmu zlepšila...

.... ani trenéru Němcovi před mikrofonem hessenského rozhlasu...

24

DĚLNÍCI VŠECH ZEMÍ, SPOJTE SE!

Jihočeská PRAVDA

ORGÁN JIHOČESKÉHO KRAJSKÉHO VÝBORU KSČ

ÚTERÝ 3. ZÁŘÍ 1968 | ČÍSLO 211 — ROČNÍK XXIV | CENA 40 HAL.

JIHOČESKÁ PRAVDA č. 211 – 3. ZÁŘÍ 1968

25

Šestistránkové vydání obvyklého novinového formátu.
Výňatky:

Strana 1

Z JEDNÁNÍ PLÉNA JKV KSČ

Budoucnost je v pevném spojení strany s národem

Jihočeský krajský výbor KSČ na svém zasedání projednal současnou politickou situaci v kraji a nejbližší úkoly strany pro příští období.

Posoudil vážnou a složitou situaci v naší zemi a v jihočeském kraji, vyjádřil pochopení pro rozvážný, pevný, odpovědný a statečný postoj československé delegace v čele s prezidentem republiky Ludvíkem Svobodou při jednání v Moskvě.

Vzal na vědomí informace o jednání pléna ÚV KSČ. Podporuje jeho závěry a dává v této složité situaci, která nevznikla naší vinou, důvěru vedení strany v čele se soudruhem Alexandrem Dubčekem v jeho úsilí normalizovat postupně situaci v naší zemi, vytvářet podmínky pro rychlý a úplný odchod cizích vojsk z ČSSR a naplňovat v práci strany i v celém životě akční program KSČ a Prohlášení vlády Československé socialistické republiky.

Krajský výbor bude rozvíjet svoji práci tak, aby přispíval k sjednocování strany, k upevňování spojení strany s lidem a tak vytvářel vhodné podmínky pro obnovu normálního života v kraji.

Krajský výbor ještě jednou děkuje všem jihočechům za vlastenectví, socialismu oddaný postoj, který v posledních dnech projevili. Věří jim, že i v příštích dnech podpoří postup stranických a státních orgánů, abychom co nejrychleji normalizovali společenský a hospodářský život v našem kraji.

Jednota a rozvážnost lidu, vysoká pracovní aktivita všech pracujících i mládeže, věrnost a oddanost socialistické vlasti. To jsou ony hodnoty, které v rozhodující míře ovlivní řešení všech základních otázek našeho dalšího vývoje.

Rozhovor s Václavem Šimečkem, členem předsednictva ÚV KSČ

TĚŽKÉ HLEDÁNÍ OPTIMISMU

Václav Šimeček z velešínského Jihostroje byl kooptován a zvolen do předsednictva ústředního výboru strany. Stal se jako prakticky první jihočech a jeden z mála dělníků členem tohoto orgánu v těžké době. Zastihli jsme ho o přestávce mezi zasedáním předsednictva a pléna krajského výboru.

„Hovoříme o tom, jak lidé potřebují trochu optimismu, nějaké záruky a jistoty, a jak to není lehké, když není snadno vyložit si ani termín „normalizace poměrů", který se nyní tak často užívá.

„Takle funkce pro mě bude daleko těžší než by kdy mohla být. Vysoká funkce – vysoká zodpovědnost a nezávideníhodná práce. Rozhodně to není cesta k vavřínovým věnců, jak to vyjádřil na zasedání soudruh Mlynář. Situace je složitá a je těžko, aby všichni rázem pochopili, proč tolik zdůrazňujeme důvěru, pořádek, abychom sami [illegible] dávali příčiny k dalším zá[illegible]hům."

— Ty jsi se [illegible]dně angažoval v celém poledním období, lidé zvláště v závodech Tě znají a pochopí, že jsi se nezměnil..., říkám soudruhu Šimečkovi.

„Právě jejich důvěra mě nejvíc zavazuje. Byl jsem dělníkem, zůstanu dělníkem, a proto také říkám, že zase ten dělnický rozum musíme vzít do hrsti, zachovat si rovnou páteř a důvěřovat vedení Dubčeka, Svobody, Černíka a ostatních, které se osvědčilo. Opak by znamenal rozvrácet stranu — a to je jediná síla, která nás může vést v těžké době. — Musíme vycházet ze skutečnosti, že komuniké v Moskvě bylo podepsáno. Jsme nuceni je plnit a to nám také dává možnost vyžadovat plnění i z druhé strany — především úplný odchod cizích vojsk a nezasahování do naší vnitřní politiky. — Chceme přece pokračovat v plnění akčního programu strany.

Chtěl bych také říci, že na posledních zasedáních ústředního výboru, rozšířených o delegáty sjezdu také slovenští soudruzi potvrdili, že jsou zajedno s Čechy, že mají stejné názory. V tomto duchu také budeme připravovat sjezd české komunistické strany.

Myslím, že jediná záchrana naší věci je zůstat jednotní tak, jak jsme byli v minulých dnech. To je nezbytnost.

Rozmlouval Jar. HOLÍK

K SITUACI V JIHOČESKÝCH OKRESECH

VOJSKA SE NEZDRŽUJÍ

Č. BUDĚJOVICE (red.) — Občany kraje zajímá, jak velení cizích vojsk plní slib o odsunu jednotek z našich měst. O situaci jsme se informovali na okresních orgánech a můžeme proto předložit čtenářům tuto souhrnnou informaci.

V KRAJSKÉM MĚSTĚ se situace normalizuje. Podle posledních zpráv má být dnes uvolněno studio čs. rozhlasu. Na obnově silničních značek a ukazatelů pracuje kolektiv Okresní správy silnic a osazenstvo Technických služeb města.

Č. KRUMLOV — Jednotky se stáhly za hranice města, jejich příslušníci se v noci ve městě neobjevují. Z příkazu ONV likvidují národní výbory hesla a plakáty s protisovětským zaměřením.

TÁBOR — Při jednání představitelů města s velitelem divize sovětské armády trvali Táborští na třech požadavcích: aby mohli zemědělci všude do polí, aby se mohl odstřelovat kámen v lomech a aby mohl nerušeně pokračovat výcvik vojáků Čs. armády. Jednání bylo úspěšné. Navíc je umožněna i práce v lesích. Zástupci okresu současně odmítli nabízenou pomoc při zemědělských pracích. Podle situace se včera ráno stáhla cizí vojska k Jeníčkově Lhotě, Vlásenici a k Lužnici pod obcí Dráchov. Zrušeny byly i hlídky na silnicích. Obsazeno je stále letiště v Bechyni. Z vnitřního města zmizely hesla a nápisy, zůstaly jen portréty soudruhů Svobody a Dubčeka.

STRAKONICE — V okresním městě, Vodňanech a v Blatné se vojska Varšavského paktu trvale neusadila. Projíždějí jimi pouze vojenské kolony. Včera v noci a k ránu byl pozorován velký transport, který jel přes Volyni směrem na Šumavu. Včera rovněž jednalo velení cizích vojsk na strakonickém ONV, výsledek není dosud znám. Většina hesel a nápisů s výjimkou na mostech zmizela. Zůstaly jen portréty našich státníků.

PÍSEK — Již od páteční noci, kdy zmizely plakáty, hesla a nápisy, přestaly městem projíždět obrněné hlídky. Ve městě začali obnovovat dopravní značky.

J. HRADEC — Ve městě ani v jiných místech nejsou cizí vojenské jednotky. Vojska se nacházejí v lesích, zejména na Novobystřicku, Slavonicku, Lomnicku, u Nové Hlíny a v okolí Plavska. Provoz na silnicích je však normální. Z ulic okresního města zmizely plakáty vyzývající vojska Varšavské smlouvy k odchodu. Zůstaly jen ty, které svým obsahem podporují čs. zákonné představitele.

PELHŘIMOV — Na okrese jsou cizí jednotky pouze u Humpolce, kde mají umístěny radiolokátory. Z ulic města postupně mizí výzvy určené příslušníkům cizích vojsk.

PRACHATICE — Město je bez cizích vojsk. Na základě jejich požadavků byla odstraněna hesla, jež se dotýkala cizích vojáků. Dopravní značky poškozeny nebyly. Ty, jež byly zamazány vápnem, jsou již v pořádku. Značné seskupení jednotek je poblíž prachatického lomu.

U PASEK NA PÍSECKU

najel v neděli odpoledne tank do osobního auta MB 1000. Pan Vojtěch Kupka ze Svinů na okr. Tábor vyvázl na štěstí bez zranění, ale škoda na autě se odhaduje na osm tisíc korun. Tank po nehodě z místa ujel. VB doporučuje řidičům, aby při průjezdu kolon vojenské techniky zajeli na kraj vozovky nebo na polní cestu.

Neradostná bilance

Hmotné ztráty minulých dnů jdou do milionů. Duchovní ztráty se dají těžko nějakým způsobem vyjádřit. Obraz kulturních institucí našeho kraje je zatím neradostný. Brány většiny našich hradů a zámků, galerií a muzeí se uzavřely a pokud byly otevřeny, zely a zejí většinou prázdnotou. Jediná profesionální divadelní scéna v kraji — Jihočeské divadlo — ukončilo svou sezónu, XIII. jihočeský divadelní festival v Českém Krumlově, předčasně. Poslední představení se uskutečnilo v úterý 20. srpna. Od té doby zámecká zahrada osiřela. Ušlý zisk za neodehraná představení činí 130 000 Kčs. Vedení jihočeského divadla předpokládá zahájit novou sezónu 10. září uvedením Čapkovy Matky.

V Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích měla být v sobotu otevřena výstava k 100. výročí vybudování dráhy České Budějovice—Plzeň a k 140. výročí založení koněspřežní dráhy České Budějovice—Linec. Zahájení se samozřejmě neuskutečnilo. Od dnešního dne je opět Jihočeské muzeum přístupno návštěvníkům. Také v muzeu ve Strakonicích nedojde k otevření plánované výstavy národního umělce Josefa Lady. Pracovníci se zatím soustřeďují na vnitřní práce v muzeu, lidé neprojevují zájem a muzeum nenavštěvují. Slepá situace je na státním zámku v Českém Krumlově. Turistická sezóna pro pracovníky skončila předčasně, ač ještě proti minulým létům dosud nepřivítali stoho návštěvníka a těžko už asi přivítají. Zatím pracují na inventáři a čekají na pokyny nadřízených orgánů. Třebaže státní zámek i Galerie soudobého gobelínu v Jindřichově Hradci byly i v minulých pohnutých dnech přístupny, návštěvnost byla minimální. 24. srpna se zde měla konat i část mezinárodního kolokvia o moderní tapisérii, účastníci kolokvia si měli prohlédnout galerii, ale k tomu vlivem událostí nedošlo.

Snad nejtíživější byla postižena Alšova jihočeská galerie v Hluboké nad Vltavou, pro niž události minulých dnů se promítnou i v budoucí činnosti. Včera pracovníci galerie instalovali znovu gotiku, jejíž exponáty byly uloženy v bednách, 4. září započnou s demontáží výstavy „50 let československé malby", která bude instalována v Praze. V současné době pracovníci galerie připravují plán výstav na příští rok. Původní záměry budou muset zřejmě změnit a požádat výstavy z vlastních domácích fondů.

V minulých dnech se nepromítaly a dosud nepromítají v Českých Budějovicích filmy zemí, které vstoupily na naše území. V programování filmů je zatím mírný zmatek, programuje se ze dne na den. Není zatím známo, kolik ušlo tržby.

To bylo jen několik záběrů a pohledů do našich kulturních zařízení. Ale i ty stačí k tomu, aby měl člověk pocit hořkosti a smutku. (zm)

ROZHOVOR

Hrubý odhad škod: 130 miliónů

Vstup a pohyb cizích vojsk po našem území způsobil našemu hospodářství nemalé ztráty. Postižen byl samozřejmě i jihočeský kraj. Pro odpověď, jaká je situace, jsme zašli k tajemníku JčKNV inž. Vlastimilu Bělohlávkovi.

UŽ JSOU ŠKODY VYČÍSLENY?

Podle předběžného odhadu v jednotlivých okresech činí ztráty zhruba 129,060.000 Kčs. Jde především o škody na vozovkách. Dvanáct zemědělských závodů z Jindřichohradecka ohlásilo škodu na plodinách v hodnotě půl miliónu korun. Menší ztráty jsou i na majetku občanů. Například na Jindřichohradecku a Strakonicku tanky narazily do domu. Vůbec nejsou hlášeny škody na úseku obchodu. A co je nejvíce potěšitelné, v kraji nepřišel ani jediný občan o život.

KDO BUDE ZPŮSOBENÉ ZTRÁTY HRADIT?

Samozřejmě ti, kdož je způsobili. Na tom budeme kategoricky trvat.

MÁME DOSTATEK STAVEBNÍCH KAPACIT NA OPRAVY VOZOVEK?

O opravy se postará n. p. Silnice a okresní správy silnic za spolupráce naší armády. Žádáme na ministerstvu dopravy, aby poslalo výpomoc z jiných krajů. Například by mohli pomoci zaměstnanci brněnského podniku Vývoj, kteří v minulosti budovali silniční úsek Třeboň—j. Hradec. Díky pochopení občanů se život v našem kraji rychle normalizuje.

ALE TO TAKÉ ZÁVISÍ NA ODCHODU VOJSK?

Samozřejmě. Jejich odsun má být uskutečněn ve třech etapách. První etapou je odsun vojsk z měst do vymezených prostorů. V tomto případě sovětské velení slib zatím splnilo.

—aj—

Náhrady za postižení při vojenských akcích

Upozorňujeme na platné předpisy, které zaručují všem občanům naší republiky náhradu za postižení při vojenských akcích, ke kterým u nás došlo v minulých dnech. Každý zraněný občan má právo buď na částečný, nebo plný invalidní důchod. Pozůstalí po těch, kteří se stali obětí minulých dnů, mají nárok na plný důchod pro pozůstalé.

Vyzýváme naše občany, aby se se žádostmi buď o invalidní důchod v důsledku zranění, nebo o důchod pro pozůstalé obrátili ihned na odbory sociálního zabezpečení okresních nebo městských národních výborů. Tolik stručná zpráva ČTK.

Proletáři všech zemí, spojte se!

nová svoboda

DENÍK SEVEROMORAVSKÉHO K-V KSČ
ROČNÍK 24 (DĚLNICKÝ DENÍK 45)
ČÍSLO 212 ☆ ☆ CENA 40 HAL.

ÚTERÝ 3. ZÁŘÍ 1968

NOVÁ SVOBODA č. 212 - 3. ZÁŘÍ 1968

Šestistránkové vydání obvyklého novinového formátu.

Výňatky:

Strana 1

Po dvanácti dnech se čtenářům Nové svobody dostává do rukou opět jejich deník v podobě, na jakou jsou zvyklí. Ostatní denní listy, které s Novou svobodou vytvořily dočasné spojenectví, se vracejí pod tituly svých ústředních redakcí. V těch horkých dvou týdnech jsme nikdy nomyslelí na to, že budeme vymezovat náš podíl na běžných i mimořádných vydáních „Spojených deníků". Teprve výtka, kterou nám adresoval jeden z čtenářů, domnívající se, že jsme „vyklidili pozice ostatním", nás přimělo říci, že to byla spolupráce prospěšná a že redakce krajského deníku v ní byla rozhodujícím hybným i stmelujícím faktorem. Velký formát novin, který mnohé mýlil, to byl jen důsledek mimořádného stavu v tiskárně. A tak si myslíme, že nedošlo vůbec k narušení, ale naopak k upevnění vztahů mezi Novou svobodou a její čtonářskou obcí. Redakce NS

STAMILIÓNOVÉ ŠKODY V KRAJI

Kdo vyrovná naše účty?

Rozbité silnice, zbrzdění dodávek materiálu výrobním závodům, zničená spojovací zařízení, to jsou jen některá nejlahé důsledky vojenské „pomoci" cizích armád našemu národnímu hospodářství. Odbor státních financí Severomoravského KNV zatím spočítal, že ztráty na úseku místního hospodářství, na státních komunikacích a u ústředně řízených podniků dosahují 732 miliony korun. Nejde však o žádnou přesnou cifru. V šetření se pokračuje. Konečný výsledek bude spíš horší, než lepší. Některé podniky totiž neuvádějí ztráty jen z toho důvodu, že v plnění plánu měly předstih, který nyní ztratily.

Podle předběžných výsledků šetření, největší ztráty vznikly ve výrobě ústředně řízeného průmyslu, a to 495 miliónů korun, v oblasti zahraničního obchodu 42 miliónů korun, a ostatní ztráty zde činí 19 miliónů. Celkem tedy 556 miliónů korun.

V hospodářství řízeném národními výbory činí dosud vyčíslené ztráty 176 miliónů korun. Z toho připadá 170 miliónů na škody, způsobené na mostech a silnicích, převážně státních, čtyři miliony na znehodnocené prostory a dva miliony na ostatní zničený majetek místního hospodářství.

Těžko dnes odhadnout, zda tyto stamiliónové ztráty budou předloženy těm, kteří je způsobili, a ještě větší pochybnosti můžeme mít o tom, že by takový účet byl našemu hospodářství vyrovnán.

Naši pracující v mimořádných Dubčekových směnách vynakládají velké úsilí, aby nahradili ekonomické ztráty těchto i minulých dnů. V okrese Karviná z dosud zjištěných škod v ústředně řízeném průmyslu se prý na mimořádných směnách podařilo nahradit více než čtvrtinu.

(bon)

Žena píše ženě

Vážená paní Dubčeková!

V uplynulých dnech naší národní tragédie zalétaly moje myšlenky často za Vámi. Všechny události okolo nás jste totiž jistě prožívala dvojnásob těžce. Prožívala jste osobní, soukromé zoufalství, strach o manžela, o kterém jste v těch prvních dnech ani nevěděla, kde je.

Možná, že jste si v oněch dnech několikrát povzdychla, jak ráda byste měla svého muže, třeba bez popularity — ale doma. Možná, že jste i vyčítala osudu, který ho zavedl do politického života, který mu bere klidný rodinný život.

Za toto Vaše utrpení v posledních dnech k Vám cítím velkou úctu. Za to si Vás musí vážit každý člověk, celý národ, v jehož zájmu Váš manžel obětuje klid rodinného života. Přijměte za to, vážená paní Dubčeková, i můj dík.

Až jednou bude Váš manžel moci klidně pracovat, až bude klidnější celý náš život, řekněte mu, prosím, že jeho rozhlasový projev po návratu z Moskvy mě hluboce dojal. Že mi ho bylo lidsky líto, neboť jsem poznala, jak těžko se mu mluví. A že nejen já, ale celý národ si uvědomil, že je to nejtěžší projev, který svému lidu přednáší. Už proto ho nesmíme zradit. Už proto ho musíme mít všichni rádi.

A ještě něco, paní Dubčeková: pokud je to ve Vaší moci, starejte se o jeho zdraví. Jeho zdraví — to je pro něho i pro jeho rodinu to nejdůležitější. Potřebují ho přece nejen jeho chlapci, nejen Vy — ale my všichni.

V duchu srdečně tisknu Vaši ruku a prosím Vás, abyste se na mne za tento dopis nezlobila. Napsala jsem jen to, co si opravdu myslím, co cítím.

Vaše

BLANKA ROŽKOVÁ,
Hradec Králové

Severomoravský KV KSČ k současné situaci

Dík za politickou rozvahu, výzva k pracovní aktivitě

Plenární zasedání KV KSČ Severomoravského kraje vyslechlo dne 2. září 1968 podrobnou informaci o zasedání ÚV KSČ, rozšířeného o některé delegáty mimořádného, XIV. sjezdu KSČ. Po obsáhlé rozpravě přijalo toto stanovisko:

1. KV KSČ se v posledních pohnutých dnech několikrát vyjádřil k politické situaci v naší zemi. V těchto stanoviscích, která se opírala o spontánní vyjádření vůle našeho lidu, jsme vždy postupovali v duchu politiky Dubčekova vedení strany. I nyní — po skončení pléna ÚV KSČ — se stavíme za tuto politiku, za myšlenky vyslovené na tomto zasedání ve vystoupeních soudruha Dubčeka a státních představitelů v čele s presidentem republiky s. Svobodou.
2. Nemůžeme dnes než vycházet ze současného stavu, kdy je naším hlavním úkolem aktivně vytvářet podmínky pro úplný odchod vojsk Varšavské smlouvy z naší republiky a pro plnění moskevských dohod.
3. K dosažení tohoto cíle je nutno především udržet jednotu strany a odmítat vše, co by ji oslabovalo.
4. Jednota strany je dnes, více než kdy předtím, podmíněna plnou informovaností. Tento požadavek ani poslední ÚV ještě zcela nesplnil. Žádáme vedení strany, aby informace o moskevských dohodách byly doplněny, nebo aby bylo řečeno, že úplné být nemohou. Chápeme přitom dobře postavení našich vedoucích soudruhů.
5. I v dnešní situaci je nezbytné prohloubit práci na akčním programu strany a hledat možnosti a cesty k jeho uskutečnění.
6. KV KSČ zabezpečí, aby komunisté i všichni další občané se mohli seznámit s podstatou postupu ústředního výboru strany v nové politické situaci.
7. Současně bude usilovat o kádrovou stabilizaci všech stranických orgánů a rozvoj jejich aktivní politické práce.
8. V posledních dnech jsme se mnohokrát obrátili ke všem pracujícím tohoto kraje s naléhavou výzvou, abychom všichni společně plnili své úkoly v závodech, na polích, na všech našich pracovištích. Opakujeme znovu tuto svou výzvu. Přitom plné uvedení a další rozpracování nové ekonomické soustavy v život je dnes naším prvořadým úkolem.
9. KV KSČ děkuje všem občanům našeho kraje za jejich rozvahu v uplynulých dnech i za snahu plnit i ve ztížených podmínkách všechny své povinnosti. I v příštích dnech je nezbytné, abychom takto jednotně, rozhodně a tvořivě postupovali dále.

Letos nám začala škola dřív, už 21. srpna. Má také několik zvláštností. Jednak nás začali vyučovat metodou šoků a co nejvíc názorně.

Pár stovek tanků a půl miliónu vojáků — ať vidíme, co je to demokracie.

Tanky a vojáci a střílení do bezbranných — ať vidíme, co je to socialismus, jaký má být.

Rychle jsme pochopili, co je to diktát. První měl téma: Komuniké z Moskvy. Za každou chybu při jeho vypracovávání je přísný trest.

V hodině matematiky budem řešit tento příklad: Podle bratrských sovětských novin je v ČSSR 40 tisíc kontrarevolucionářů. Na jejich likvidaci bylo vysláno oněch půl miliónu spojeneckých vojáků. Kolik vojáků připadá na jednoho kontrarevolucionáře?

Také máme přísnější ochranu a dohled.

Nesmíme psát na tabuli a na ploty a na domy žádné uličnické sprosté nápisy, jako např. „Jsme pro Svobodu — Dubčeka — Černíka — Smrkovského — Císaře."

Kdo z nás zapomněl přes ten konec prázdnin ruštinu, když měl třeba někomu ukazovat cestu, bude se ji asi muset doučit.

Letos nám začala škola dřív. Budem rychleji chytřejší. Takový kurs na závěr prázdnin je za několik ročníků.

Strana 2

Kvalitní

Ve všech kinech se promítá

Lidé si potřebují odpočinout

Soudruhu Novotnému, jednomu z vedoucích pracovníků Krajského podniku pro film, koncerty a estrády, jsme telefonicky položili tuto otázku:

Jaký vliv budou mít tragické události posledních týdnů na skladbu programu?

To je na mne moc široká otázka... Vliv bude mít, to je jisté.

Tak ji rozdělme na dvě: projevila se již nějak cenzura?

Prozatím ne. Zatím nebyl z cenzurních důvodů stažen z promítání ani jeden film. (Dvojnásobné hluboké oddechnutí.)

A jinak?

Platí dohoda, že se v našich kinech nebudou promítat filmy pěti států, které nás přepadly: Sovětského svazu, Polska, Bulharska, Maďarska a NDR. Pravděpodobně tato dohoda zůstane v platnosti delší dobu, a to z důvodů akumulačních. Na tyto filmy bychom v příštích týdnech pravděpodobně nikoho nedostali. Promítat pro prázdná sedadla nemá cenu.

A jak to vypadá dnes? Promítají všechna kina?

Ano. Ve všech kinech Severomoravského kraje se promítá.

A návštěvo?

Budete se divit — je dobrá. Dokonce i starší filmy mají velmi slušnou návštěvu. Víte — lidé si potřebují aspoň na chvíli odpočinout. To vyplynulo z nervového napětí posledních dnů.

Děkujeme za rozhovor.

Ptal se (jš)

„Vyznamenali se" na věčné časy

Kolik je tomu let, co skončila druhá světová válka? Také jsem se jí zúčastnil. Narukoval jsem roku 1943 a do konce války jsem jako bulharský voják bojoval po boku vojáků sovětských a jugoslávských proti hitlerovské armádě.

Dnes sovětští vojáci stroilli na celém světě důvěru i se svými bulharskými, maďarskými, polskými a východoněmeckými druhy, kteří tak věrolomně porušili Varšavskou smlouvu.

Až se moji bulharští rodáci, kteří tu dnes jsou se zbraněmi, jednou vrátí domů, budou svým rodinám jistě vyprávět o situaci, kterou tady způsobili. Bude se však Todor Živkov stydět aspoň před námi, bulharskými dělníky žijícími v Československu?

Todor Živkov by si měl pozvat občany, kteří všechno prožili, a vysvětlit si s nimi vše z očí do očí. To, co se stalo, totiž Bulhaři žijící v Československu nikdy nezapomenou. My, Bulhaři s československým státním občanstvím, se za bulharské státníky do krve stydíme. A spolu s českým a slovenským lidem a jeho ústavními představiteli uděláme vše, abychom spatřili lidskou tvář socialismu.

GENČO KOSTOV,
Stará Bělá

JUNÁCI PÍŠÍ NOVINÁŘŮM:

Máte zbrunět proti lhostejnosti

Osobnosti a lid

Jistě není nutné právě vám zdůrazňovat, jak nízké a podlé cíle musí mít režim, který musí sahat k takovému prostředku jako je cenzura, jak špatný a prohnilý režim je ten, který se musí bát pravdy. Je také jistě zbytečné zdůrazňovat, jací jsou to vlastně nositelé a představitelé Marxova učení a jeho idejí, když právě zavedením cenzury jeho učení popírají. Snad všem, kromě právě těchto tzv. marxistů, je přece známo, že Marx cenzuru neuznával a považoval ji za špatný prostředek, sloužící k podlému cíli. Je však zřejmě i ta největší špinavost dobrá, jen když dosáhnou svého. Ano, vážení přátelé, z nové taktiky máme strach. Hrozný strach z toho, aby zásluhou cenzury se náš lid po několika měsících či letech okupace nestal lhostejným a aby se nakonec s tímto stavem nesmířil. Máme obavy, aby náš lid snad v důsledku poměrně slušného životního standardu nezapomněl na to nejcennější, na ideál skutečné svobody lidské osobnosti.

Zastavují mě známí na ulici: „Prosím tě, to už nesmíme ani říkat, že Svoboda, Dubček, Černík, Smrkovský jsou lidé, kterým naprosto věříme?"

Zarezila je totiž jedna pasáž z informace o zasedání pléna ÚV KSČ, v níž se říká, že „masová prováděná hesla na podporu Svobody, Dubčeka, Černíka a Smrkovského je nutno změnit v masovou aktivní podporu odpovědného úsilí všech našich státních i stranických vedoucích orgánů".

Nikoliv, přátelé. Musíme správně rozumět.

Svoboda, Dubček, Černík, Smrkovský, každý sám za sebe po návratu z Moskvy nám upřímně podčkovali jak za naprostou důvěrů, kterou jsme měli v jejich neotřesitelný komunistický a vlastenecký postoj k tomu, co se u nás stalo, tak za obavy, které jsme projevovali o jejich osobní osud. Nikdo z nich neodmítl ten jednohlasý, spontánní projev absolutní sympatie a důvěry. Nikdo z nich jej ani nadále neodmítá.

Žádná síla na světě nás také nepřinutí k tomu, abychom právě v těchto lidech neviděli osobnosti, které nám ztělesňují naše představy o skutečném, pravém, lidském socialismu. Národy Československa měly ve své pohnuté historii několik tak vynikajících osobností, že patří do historie všeho civilizovaného lidstva. Nyní jsou hrdy na to, že je mají také dnes.

Svoboda, Dubček, Černík, Smrkovský však nereprezentují národu jenom sami sebe, ale také instituce a orgány, v jejichž čele stojí. Výzva, kterou pronesl Alexander Dubček na plenárním zasedání ÚV KSČ a nad kterou uvažujeme, tedy nebyla adresována ani tak lidu této země, jako právě oněm stranickým a státním orgánům, které se všemi silami musejí přičinit o to, aby získaly stejně spontánní podporu lidu, jakou mají ti čtyři.

Tyto orgány nebudou mít snadnou úlohu. Prezident republiky upozornil, že půjde o opatření „jistě ne populární". My všichni si musíme snažit porozumět, a co v každém jednotlivém případě půjde. Svůj osobní postoj pak formulovat tak, abychom především neztížili rozhodování těm, kterým jsme doposud nejvíce věřili a kteří jsou stále vystaveni útlaku největšímu.

(sk)

Obracíme se však na vás s naléhavou prosbou, ke které nás nevede jen osobní zájem nižé podepsaných, ale především obava o osud, samostatnost a další demokratický rozvoj naší země. S touto naléhavou prosbou se obracíme nejen na vás, kterým jsme tento dopis adresovali, ale i na všechny ostatní kulturní, vědecké i jiné pracovníky, kteří mají možnost a také povinnost probouzet v našich občanech národní a vlastenecké cítění. Obracíme se s touto prosbou také na všechny pedagogické pracovníky, kteří mají vychovávat z dětí a mládeže občany čestné, charakterní a statečné.

Prosíme vás snažně: říkejte lidem za všech okolností a všemi možnými prostředky jen a jen pravdu. Nedopusťte, aby nějakou demagogií byl nalomen charakter našich lidí. Připomínejte neustále, že současný stav je a musí být pouze stavem přechodným, že se nikdy nesmí stát stavem trvalým. Probouzejte v lidech vlastenecké cítění, říkejte pravdu a tím napomáhejte ke zpevnění nalomených nebo slabších charakterů.

V Karviné 1. září 1968

Činovníci junáka v Karviné:
patnáct podpisů

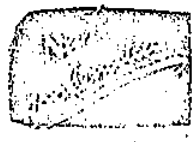

Patnáct na jednoho

Podle moskevského rozhlasu je v Československu 40 000 kontrarevolucionářů. Zjistili to bez sčítání lidu, bez dotazníků a bez průzkumu veřejného mínění. — Pěkně si roztřídili smýšlení našich 14 000 000 včetně dětí a kojenců a rozhodli: rovných čtyřicet tisíc — a dost.

Bez sebechvály můžeme tvrdit, že nejsme zrovna hloupý národ. Jako takoví si bereme na pomoc rozum a logiku. Co říkají těmto našim vlastnostem?

Vezměme si za východisko — pokud běží o ty kontrarevolucionáře — ono tak pěkně zaokrouhlené číslo, které se vzalo pánbůvví odkud. (Nejspíš ho někdo vyčetl pravděpodobně — z hvězd.) Čtyřicet tisíc kontrarevolucionářů podle moskevského rozhlasu.

Koneckonců — jaksi málo co do počtu. Trochu málo i na to, aby na tuto skutečnou hrstku v celostátním měřítku bylo třeba zbrcovat tanky, letadla, obrněnou vozbu, všech těch 600 000 ozbrojených mužů, schopných všeho.

A tu právě ten rozum a ta logika pokulhává.

Vzal jsem si do ruky tužku. Počítat mě naučili už na národní škole. A tak mi opět vyšlo jedno velice pěkně zaokrouhlené číslo. Světe, div se! Těch čtyřicet tisíc kontrarevolucionářů v Československu je tak silných, že na každého z nich je sem třeba impartovat 15 (slovy: patnáct) mužů. Dokonce v mezinárodním složení. To už je opatrnost! Klobouk před ní dolů!

Ale domyslemo to zdravým selským rozumem do konce. A pěkně nahlas se zeptejme: jsou ta cizí vojska, bojující proti naší „kontrarevoluci", tak málo bojeschopná? Nebo je té „kontrarevoluce" víc?

Nevíme. Ale, dopřejme si v těchto těžkých a trapných dnech trochu pohodlí. Dejme tento rebus vyřešit těm, kteří si jej vymysleli, a těm, od nichž jsou čerpány podklady pro moskevské vysílání. Je jim však možno poradit i tohle: neničte se vlastními fakty. Není to ani rozumné, ani taktické. (čr)

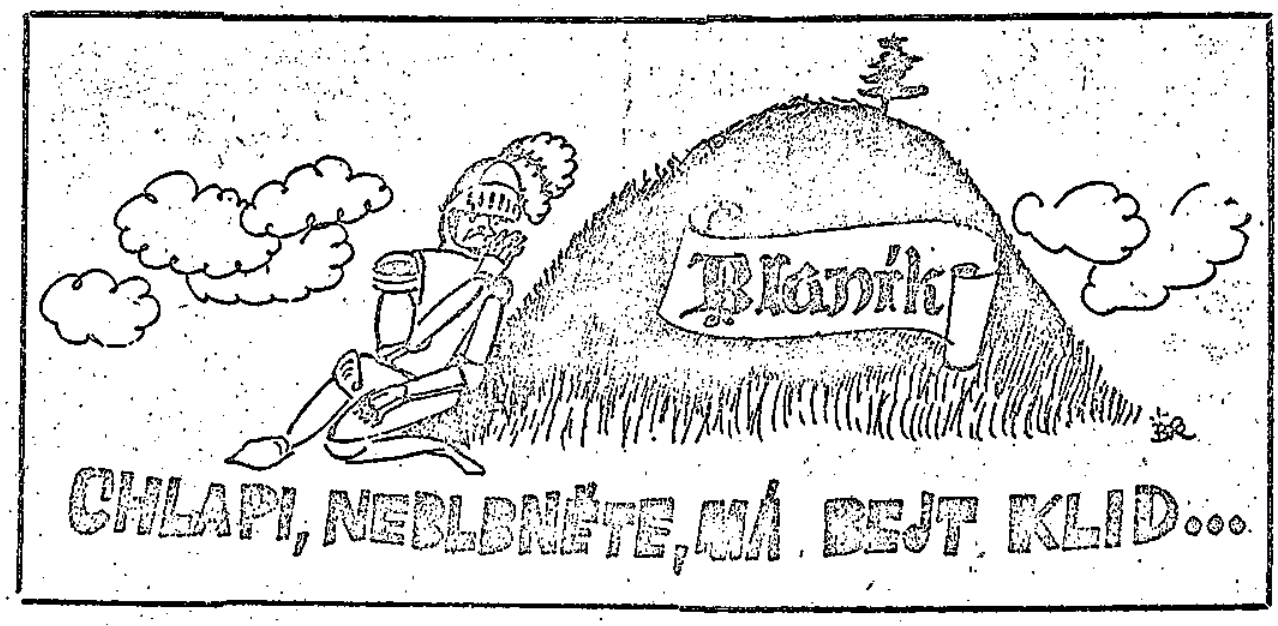

Co s anonymy?

Mluví-li se o anonymech a jejich neznámých „tvůrcích", liší se posuzovatelé velmi často v jejich hodnocení. Někteří lidé soudí, že ne každý názor lze podepsat a že tedy anonymní dopisy jsou nutností, která existovala a existovat bude. Pro jiné je anonym zdrojem důležitých informací (zřejmě podle rčení „na každém šprochu pravdy trochu") a dalším zas nestojí vůbec za čtení.

Protože se v poslední době množí psaní anonymních dopisů, a ne náhodou jsou zasílány především lidem, kteří se stali nositeli nové politiky strany, považuji za svou povinnost vyjádřit se k anonymům veřejně.

Jak je to vůbec s jejich pisateli? Je možné některé z nich zbavit toho hanlivého názvu anonym jen proto, že „ani dnes nelze ještě říkat všechno veřejně"? Je možné pokládat jejich informace za rovnocenné těm, která lidé otevřeně říkají a za které, bohužel, ještě i dnes bývají někdy neoblíbení?

Odpovídám: ne!

Přiznám se, že k tomuto problému přistupuji zcela spontánně, ba co víc: pod vlivem silného emotivního naladění. Vím, že za to mohu být oprávněně kritizována: dnes se při všem žádá chladný rozum, rozvaha, analýza faktů. I když s těmito požadavky na postup myšlení plně souhlasím, v případě anonymů je tvrdě odmítám.

Proč mám věřit někomu, kdo není schopen svůj názor otevřeně hájit? Vždyť mi je a bude milejší člověk, který vysloví stokrát chybný názor, než člověk, který se schovává za anonymitu a využívá jí k hrubému a podlému napadání a urážení jiných.

Přiznám se také, že kromě silná dávky opovržení cítím při čtení anonymních dopisů i lítost. Lítost nad tím, jak mnoho lidí u nás stále zůstává na úrovni fízlů a udavačů z období druhé světové války, kdy tato metoda „legálně" sloužila k odstraňování těch nejlepších a nejschopnějších jedinců. Lítost navíc znásobuje vědomí, že se tento způsob informace v minulých letech pevně zakořenil i u nás, kdy byl rovněž uznáván jako fair play.

Anonymové obviňují a udávají s úmyslem pomoci dobré věci (jak nás často ujišťují), ale sami se tím prostým faktem, že dopis nepodepíší, zařazují do kategorie lidí, kterých si nevážím a které pokládám přinejmenším za zbabělce. Nechci a nikdy nebudu souhlasit s tím, aby se pro posuzování kohokoli bral v úvahu jakkoli „mírný" a „dobře míněný" anonym.

K tomu, aby psaní anonymů ustalo, aby si jejich pisatelé uvědomili zbytečnost svého počínání, je ovšem třeba, aby nás, kteří je neuznáváme, bylo hodně. Vždyť každý malý náznak, že by se jejich dopisy mohly brát vážně, je jenom podněcuje k další a ještě aktivnější činnosti.

VĚRA ŠROMOVÁ

Dopis dělníka sovětským komunistům

Jsem členem Komunistické strany Československa a kromě toho, že odsuzuji obsazení Československé socialistické republiky, si kladu mimo jiné otázku, kterou bych vám chtěl i já, prostý dělník — komunista, dokázat, jakou jste udělali chybu, a jak jste poškodili věc komunismu na celém světě. Je všeobecně známo, že vlády západních zemí a hlavně USA nijak neprotestovaly proti tomu, co jste udělali. Zkuste se zamyslet proč. Myslíte si opravdu, že tomu nemohli zabránit? Vzpomeňte si na události na Kubě. Již víte, kam míním, přesto odpovídám. Spojené státy a jeho spojenci již nemusí vydávat žádné peníze na boj proti komunismu ve světě a také prostředky na ideologickou diverzi mají ušetřené. To, co jste provedli lidu Československé socialistické republiky, je tak výmluvný protikomunistický čin, který by různé agentury a organizace, zabývající se protikomunistickou činností, nikdy nemohly provést. Přál bych si, abyste tento můj dopis nechali otisknout v některém stranickém listu, poněvadž není adresován jenom vám, protože co se nyní stalo, není jenom vaše záležitost. Doufám, že k tomu najdete odvahu.

JAN POLÁK,
mentor provozu 26/30, NIIKG
Ostrava-Kunčice

P. S. S jednodenním zpožděním zaslal autor redakci Nové svobody korespondenční lístek tohoto znění:

K dopisu, adresovanému Brežněvovi, Kosyginovi a všem členům KSSS dodávám, že jsem odeslal v tom samém znění dopis do Moskvy na ÚV KSSS, a že bych si přál, abyste tento dopis otiskli v denním tisku. Doufám, že mou žádost kladně vyřídíte, za což Vám předem děkuji.

Píseň nám zůstane

Nevěřím, že pravý předěl roku je 31. prosinec a 1. leden. Jdeme jen od jednoho sněžení k druhému a pramálo tajemných změn se v nás odehraje. Proto jsou všechna předsevzetí k Novému roku tak lichá.

Pravý konec roku pro mne vždycky začíná na konci srpna, kdy léto odchází a nechává nás — štědře obdarované — na pospas sobě samým ve dnech podzimního stesku. V těch dnech v nás začíná proces zrání, zpracováváme v sobě šťávy léta a zpevňujeme rok od roku chatrnou kostřičku svého poznání, abychom po ní vylezli zas kousek nad sebe, loňské.

A tak jsem zase šla naproti letošnímu srpnu s radostným očekáváním, šťastná, že všechno jde výš po zákonu a řádu, šťastnější o to, že tentokrát budeme šťávy léta zpracovávat všichni společně, v nádherné družnosti, majíce k sobě všichni tak blízko, v té radostné práci na sobě, na každém z nás, na tom společenství, kterému jsme jen z cudnosti neříkali národ.

Srpen je za námi, jako ve snu vstupujeme do bran září, ohlížejíce se vzájemně po sobě; mlčky, už bez otázek, jen se držíme za ruce a jdeme.

A jenom v tom spojení rukou zůstalo to, čím se dorozumíváme, protože slova ruší. Nás v soustředění a jiné ruší zase jinak. Je nám do pláče, ale musí to jít bez slz. Musíme zpívat. Přátelé, musíme zpívat!

Oč víc bych se bála vstoupit na stupínek, kdyby nebylo jednoho červnového dne na Humprechtě. Stáli jsme tam, rozverné společenství naší třídy, v té ozvučné síni a všechny ty adoptivní děti Gottovy a Maluškovy hnány jakýmsi podivuhodným cítem, tam zpívaly Kde domov můj a Čechy krásné, Čechy mé. Vrostli do kamenných dlaždic dívali jsme se po sobě a dělo se s námi něco tak nevýslovného, jako když si láska slibuje věrnost.

Nesvěřila bych se nikdy s tímto okamžikem, tím méně novinám, ale dnes, dnes je to snad dovoleno, a vy, moji milí, mi to snad odpustíte, vždyť teď už nám zbývá tak málo dovolených slov, jen ta píseň nám ještě zůstane.

Proto, třebaže se ještě trochu třesu, se tolik nebojím přijít mezi vás, čekám vás, těším se na vás. Snad zase budete mít v ruku slunečnice jako ten den, kdy jste tu píseň zpívali na náměstí trochu jinak než na Humprechtě. Držíme se za ruce. Dodávám si vámi odvahu.

Bude ještě říjen, bude listopad, dny všední práce ve stínu uplakaného podzimu, snad si už nic nerekneme, ale za ruce se držíme. Pozvu si všechny básníky na pomoc, aby k vám mluvili za mne a potečou-li mi slzy, až budu říkat

— Krásná jako kvítka na moravském džbánku
je ta země, která vlastí je tí. —
zavřete oči, zavřete oči. To přejde, to je jen rýma, vždyť víte — podzim.

LIBUŠE KUNCOVÁ

Buď jsem tupec a pitomec (všimněte si, že docela alibisticky používám silnějších výrazů jen vůči vlastní osobě), že nemohu pochopit logiku ochrany — a n e b o v tom skutečně žádná logika není.

V několika málo volných chvílích od 21. 8. špekuluju a při každé práci se to táhne v podtextu, jaká je zákonitost, předpoklad tohoto vzetí pod bratrská ochranná křídla.

Buď tedy se naši vzácní spojenci vykašlali na mezinárodní komunistické hnutí, že je jako jedno, jak to se stranami zatřese, jak to nahraje protikomunistickým silám (což se stalo!) a Sověti položí na první místo svůj zájem velmocenský...

Anebo tady někde něco neklaplo.

Přece jen tak zbůhdarma nedají západním imperialistům trumfy do ruky, nejsou-li skutečnými kontrarevolucionáři sami.

Kdybychom však bedlivěji četli spojenecký tisk; rozpoznali bychom mnohem dřív, jak sovětští bratři opravdu počítali s tím, že naši lidé je přivítají s otevřenou náručí a nadšenými ovacemi, sotva se objeví za naší hraniční čárou: Protože prý třídní bratři přijali na pomoc proti kontrarevoluci.

V prvních dnech bratrské ochrany jsme přece mluvili s vojáky a zaregistrovali jsme zmatená zklamání a leckdo polevení bojové morálky, když tedy vítání nebyli a kdekdo jim pořád předhazoval, že mají jít domů, že se o ně nikdo neprosil, že jsou okupanti apod.

Buď tedy bludná jejich propaganda nepracovala dost intenzívně, nebo zdroje jejich informovanosti, např. jejich rozvědka, nepracovaly dost kvalitně.

Musel tu být předpoklad, že všechno proběhne — no proběhne, prolítne! — náramně rychle. Že více méně jistí „spolehliví" lidé připraví obratem podmínky pro vytvoření dělnicko-rolnické vlády. A ta vezme vládu věcí našich do rukou svých.

Jenže prezident stál pevně, Národní shromáždění vydalo prohlášení, komunikační prostředky se svorně postavily za legální vládu a legálně informovaly a zprostředkovaly zase podporu lidu, vzácně jednotného a ohromného lidu — jeho podivuhodná strana a vláda.

Záměr rychle ovládnout veřejné mínění se nepovedl!

Jestli jste si všimli — řada bratrských vojáků je ve vycházkových uniformách. Oni prostě doopravdy čekali slavnostní přijetí, slavnostní manifestaci přátelství a navěky-věčného spojenectví. Pugáty a polibky čekali. A než bys řekl švec, obsadili nádraží například v Praze, vyhnali lidi až z připravených vlaků. Ptali jsme se železničářů taky — proč? Co si o tom myslí? Bratrské útvary prý počítaly, že po nějaké té odpolední paráde, květinové přehlídce, sednou na vlaky — a p o j e d o u d o m ů ! Čtěte dobře: že hned odjedou zpátky...

Kdyby to bylo bývalo klaplo, že ano.

Nebo jak to bylo se zásobováním bratrských vojsk! Nedostatek slušného jídla byt zřejmý. Pár dnů před přátelským povykročením do naší země se konalo vůbec největší cvičení týlových jednotek, jak si vzpomínáte. Nuže, nebyla by tato vojska schopna se řádně zásobit a organizovat příslušnou menáž?

Tato vojska to zřejmě považovala za zbytečné. Přijedou — odjedou, na to stačí pár konzerv.

Když shrneme těchto pár odhadů — a možná dost přesných — došlo u našich bratrů a přátel k vážným chybám v ocenění, vyhodnocení situace u nás a v tom, jak se k té naší situaci postavit.

Taky jsem v těch desíti dnech, které s námi zatraceně otřásly, slyšel lidi povídat o naší armádě. Kterak že se zachovala. Lidé nejvýš postavení, jako vrchní velitel prezident Svoboda, s nejvyšším uznáním ocenili postoj naší armády. Že byla a je ukázněna, že splnila všechny jeho rozkazy.

Kladl jsem si tedy otázku, proč je armáda tak chválena, když vlastně celá činnost spočívala v pasivní, ukázněné, vyjednávající rezignaci, lépe snad řečeno: ve zdrženlivé pohotovosti a připravenosti se zaťatými zuby. Bezpochyby

Předpoklady a skutečnost

proto, že bratrské, spojenecké, po zuby ozbrojené jednotky, očekávaly, že naše armáda se postaví na odpor, že se tak evidentně ukáže, jak kontrarevoluční živly pronikly do naší armády, jak je armáda rozvrácena a jak neplní rozkazy.

Mezinárodně — i tak docela obyčejnsky v přátelských, bratrských vztazích mezi námi — znamenalo politickou prohru, morální porážku, že nedošlo ke krveprolití, že se nenašla tato kontrarevoluce, že armáda plní rozkazy — a že se tady nutně vytvořily předpoklady pro další politická jednání — i když vedená s přísloveční diplomatickou hrubostí, násilím a nátlakem.

Bratrské jednotky se nespokojovaly s tímto — pro ně nečekaným a obtížným — stavem. Zkoušely proti rozkazu (hle!) velitele odzbrojit některé naše posádky, zkoušely se proti rozkazu svého velitele doopravdy vmísovat do našich vnitřních záležitostí. A pořád to ještě samtam zkoušejí. A nevedo se jim příliš.

Psali jsme už: bratrská vojska dosáhla svých vojenských cílů — byli jsme vzati totálně pod ochranu. Bratři nedosáhli cílů politických. A tak vznikl „prostor" — jak se teď s oblibou říká — především pro ona jednání v Moskvě a pak pro další jednání, a úvšem také pro celý vývoj situace, ale to nyní přetěžce prožíváme.

Jestliže si ty postřehy takto poskládám, přece tomu trošičku líp rozumím, jestliže si sami události takhle trošku rekapitulujete, možná líp odhadnete, co na svém místě dát podniknout. (ky)

NÁŠ VZDUCH

JAROMÍR ŠAVRDA

MOTTO: Cizí vojska k nám dovážejí množství kyslíkových přístrojů.

Ano
Budou chodit po suché zemi jako potápěči
Nejenom chléb a vodu
I vzduch budou dovážet

Mají pravdu
Velitelé kteří takto rozhodli
Mají pravdu
Jednali uvážlivě

Vždyť ten n á š vzduch
Který pláče deštěm
Který se tetelí nad městy
Který nese ptáky v letu
Ten náš vzduch
Proudící od úst k ústům mezi námi
Je v nebezpečné koncentraci
Nasycen ozónem svobody

Je pro ně docela jedovatý

Před Národním muzeem v Praze po 21. srpnu 1968. — Pokud můžeme věřit zvěstem, která k nám proudí různými neformálními informačními kanály z Prahy — došlo skutečně k tragickému omylu. Podle těchto neověřených informací měl jeden z příslušníků cizích vojsk po vstupu na rampu Národního muzea provolat, že „dobyl Reichstagu".

Velmocenská polička

Obsazení Československa vojsky zemí Varšavské smlouvy novodobé ve světě jen k takzvaným formálním protestům. Tento, v moderní historii bezprecedentní případ, zahraje v dalším vývoji světové politiky mnohem významnější úlohu, než by se nám v prvních dnech po obsazení naší republiky zdálo. Vzhledem k tomu, že pouze vojenská část operace proběhla podle naplánovaných zpráv úspěšně, zatímco politický dopad této akce byl jak u nás, tak z hlediska obrovské většiny světového veřejného mínění fiaskem, lze předpokládat, že představitelů v Kremlu přistoupili nebo v krátké době přikročí k analýze výsledků vojenské „operace" vůči Československu, zejména v politické oblasti, a vyvodí z ní závěry.

Z ideologicko-politického hlediska by měl sovětský představitele zajímat názor komunistických a ostatních pokrokově zaměřených stran na vojenskou akci zemí Varšavské smlouvy proti Československu. Podle dostupných zpráv oněch dnů po 21. srpnu se velká většina komunistických a dělnických stran na světě vyslovila proti obsazení Československa a požadovala co nejrychlejší odchod cizích vojsk z našeho území. Tato skutečnost by rozhodně neměla takovou váhu, kdyby ... nebližil listopad, a s ním ... světová konference komunistických a dělnických stran.

Prestiž Sovětského svazu před světem by mohla být poměrně rychle obnovena za předpokladu, že ti, kteří vydali rozkaz k obsazení Československa armádami Varšavské smlouvy, by veřejně uznali tuto osudovou chybu a snažili se ji všemi prostředky aspoň částečně napravit — i když ty mrtvé již, bohužel, k životu vzbudit nelze.

V těchto dnech nejsou náznaky toho, že by se mohla situace v Československu vyvinout právě takto ideálně.

Pak se tedy naskýtá otázka, jak jinak chtějí sovětští představitelé řešit prestižní deficit svůj a svých spojenců v důsledku situace na našem území? Americký president Johnson uvedl ve svém prohlášení 30. srpna t. r., že přítomnost více než 200 000 sovětských vojáků v čs. prostoru znamená porušení mocenské rovnováhy v Evropě a tím i ohrožení Spojených států, která udržují v našem sousedství svou sedmou armádu.

Přečtěme si Johnsonova prohlášení pozorně: Americký president v úvodu protestuje silnými slovy proti obsazení Československa sovětskými a ostatními armádami, ale neoznačuje obsazení naší republiky jako takové za porušení rovnováhy sil v Evropě, nýbrž za porušení rovnováhy sil v Evropě označuje přítomnost více než 200 000 sovětských vojáků v čs. prostoru. A právě tento faktor označuje Johnson za velmi znepokojující, s tím, že při dalším setrvání sovětských vojsk v Československu by byly Spojené státy spolu s ostatními zeměmi NATO nuceny vyvodit praktické vojenské důsledky, čímž se rozumí značné posílení armád v Evropě, což by, pochopitelně, vyvolalo adekvátní opatření ze strany zemí Varšavské smlouvy. Kolik by to pohltilo na obou stranách finančních prostředků, si lze představit.

V této souvislosti je zajímavé, že zprávy, přesněji řečeno politické analýzy, vycházející ze Spojených států a ze zemí západní Evropy, nepředpovídají v žádném případě, což udivuje, zahájení nové etapy studené války mezi Západem a Východem. Ze takovýchto okolností je možné jen jediné vysvětlení, a mnohé náznaky svědčí o tom, že je pravdivé, že vláda Spojených států vzala prakticky, jak se říká mlčky, na vědomí obsazení Československa vojsky zemí Varšavské smlouvy a vzala na vědomí fakt, že jí to bylo vysvětleno jako tzv. vnitřní záležitost východoevropského vojenského bloku, do níž se nemůže vměšovat. Dalo by se to tedy nazvat druhou Jaltou, kdy si dvě nukleární supervelmoci rozdělily sféru svého vlivu a vzájemně tyto sféry vlivu respektují. Jediné tam, kde dojde v důsledku akce jedné ze dvou stran k narušení mocenské rovnováhy, jak tomu bylo v roce 1962 na Kubě a v roce 1968 v Československu, jsou tím narušena pravidla napsané dohody, a druhá strana se pak musí vrátit do výchozí pozice, nechce-li riskovat další světovou válku. V takovém případě se, pochopitelně neklade důraz na prestiž, poněvadž sebezáchova platí víc než prestiž, jak se to ukázalo v dubnu 1962, kdy po vyhrocení situace až na samý pokraj války dal Chruščov rozkaz k odtransportování sovětských raket z Kuby, jakmile bylo z Kennedyho strany dáno srozumitelně najevo, že Spojené státy jsou odhodlány jít do války, jestliže sovětské rakety na Kubě zůstanou.

Sovětští představitelé drží v současné době — právě před plánovanou konferencí komunistických stran v Moskvě — ve svých rukou velký trumf. Mají značný vliv na severovietnamskou vládu, jak svou obrovskou vojenskou pomocí, tak ideologickým vlivem. Kdyby i s jejich přičiněním mělo ještě před americkými prezidentskými volbami dojít ke skončení války ve Vietnamu, samozřejmě na základě definitivního zastavení bombardování této země letadly USA, vytvořila by se ve světě zcela jiná situace, jíž by byla prestiž Sovětského svazu znovu zrehabilitována, a tím by se částečně změnily i vojensko-strategické úvahy Sovětského svazu při globálním hledání generálního narovnání mezi Východem a Západem i s důsledky pro nynější situaci v Československu. Je to moje osobní úvaha, a tak ji třeba posuzovat.

ARNOŠT PRAŽÁK

Nechceme soutěžit se sportovci pěti agresorských zemí

Bezmezná solidarita sportovců světa

○ Hokejisté CSKA Moskva nevítáni ve Švédsku ○ Řada odvolaných fotbalových utkání ○ UEFA se připojila k akci Celtiku Glasgow ○

V nedohlednu jsou důsledky okupace pěti zemí varšavského paktu v Československu i v mezinárodním sportovním hnutí. — VÝCHOD a ZÁPAD na sportovním poli se dělí, desítky zemí protestuje proti záboru malého Československa, ležícího v srdci staré Evropy. Prvním krokem bylo okamžité stáhnutí nejlepších evropských nadějí z lipského juniorského mistrovství Evropy v lehké atletice. Ze 24 přihlášených zemí 10 v poslední chvíli odřeklo svou účast — a to bylo dva dny po okupaci republiky! Stoupá vlna protestů proti účasti SSSR, Maďarska, Polska, NDR a Bulharska nejen na mexické olympiádě, ale na všech významnějších mezinárodních sportovních kolbištích.

NEJENOM ATLETI

Již v minulém týdnu se rozhodly lehkoatletické federace Skandinávie uspořádat společnou schůzku, na níž by dohodly okamžitý zákaz startu svých atletů na všech střetnutích, kde by měli startovat atleti pěti zemí agresorů. Nyní se k nim připojily i další svazy sportu a rozhodly přerušit vůbec jakékoliv sportovní setkání.

BEZ CSKA MOSKVA

Jak známo, rozhodne se v nejbližších dnech, zda Československo bude schopno uspořádat hokejové mistrovství světa 1969. — Švédové jsou připraveni převzít pořadatelství. V této souvislosti oznámil švédský svaz ledního hokeje, že „v současné situaci anuluje příjezd hokejového mužstva CSKA Moskva". Hokejisté SSSR měli od 23. září zahájit ve Švédsku svůj přípravný tábor na ledě a mj. se střetnout s výběrem Švédska a některými klubovými celky. „Toto rozhodnutí je definitivní," říká se v závěru prohlášení švédského svazu ledního hokeje.

FOTBAL NA SCESTÍ

Solidarita fotbalistů s okupovaným Československem byla vyslovena již v prvých dnech agrese. Vídeňský Rapid, který měl hrát v Praze s Dukinou, ostře protestoval nejen proti okupaci, ale zejména proti jednání sovětského velvyslanectví v Praze. Když se šli zeptat, jakou naději a kdy mají možnost se vrátit domů, byli doslova vyhozeni. ○ Švýcaři odřekli na 15. září plánované mezistátní střetnutí v Bernu s Polskem. ○ Rakouský fotbalový svaz odvolal nejen mezistátní utkání s Maďarskem v Budapešti, které se mělo konat tuto neděli, ale všech dalších pět přátelských utkání klubových celků. Náhradou hrají Rakušané 22. září v Bernu se Švýcarskem. ○ Zítřejší přípravné střetnutí rakouského národního mužstva v Linci proti maďarskému klubu Elerö Budapešť bylo rovněž odvoláno.

BOJKOT UEFA

Evropská fotbalová unie zveřejnila v Curychu prohlášení skotského fotbalového mistra Celtic Glasgow, v němž vyzývá k bojkotu a nenastoupení proti mužstvům pěti zemí, jejíž vlády se podílejí na obsazení Československa. UEFA přijala rozhodnutí, k němuž se připojily okamžitě další významné kluby, například AC Milán, a rozlosovala znovu I. kolo PMEZ. Má být sehráno do 18. září. Československý mistr Spartak Trnava dostal nového soupeře — rumunského mistra Steaua Bukurešť, Celtic Glasgow odmítl nastoupit proti maďarskému Ferencvárosu a bude hrát proti mistru Francie — St. Etienne. Italové — AC Milán se tak zbavili svého nechtěného soupeře I. kola Levski Sofia a nastoupí proti švédskému klubu Malmö FF. — A další zápasy? Dynamo Kyjev v. Ruch Chorzów, FC Curych v. Kodaň, Ferencváros—Levski. Jak však bude vypadat druhé kolo, to si dnes v Evropské fotbalové unii nikdo nedovede představit. (er)

Muž proti muži

V souvislosti s událostmi v Československu nechal se slyšet i předseda Mezinárodního olympijského výboru Avery Brundage se svou výzvou k mexické olympiádě: „Celý svět je plný špíny, násilnosti, hrubosti, nesvobody. To by však neměl být důvod k porušení internacionální spolupráce sportovců všech zemí světa. Konečně je sportovní zápolení soubojem muže proti muži, nikoliv jednoho státu proti druhému. Volám mládež celého světa, která rozhodně nenese tíhu odpovědnosti za všechny tyto špatnosti, aby se spojila na sportovním kolbišti."